

คู่มือการปฏิบัติงาน

จัดทำโดย
นางสาวอรพิน นูมหันต์
นักทรัพยากรบุคคล ชำนาญการ

กลุ่มบริหารงานบุคคล
งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓

คำนำ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายแห่งเกียรติยศ ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าพระราชทานให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ราชการ หรือสาธารณประโยชน์ เพื่อเป็นบำเหน็จความชอบและเครื่องหมายเชิดชูเกียรติยศอย่างสูงแก่ผู้ได้รับพระราชทาน

ในโอกาสนี้ ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญจักรพรรดิมาลาให้แก่ข้าราชการ ลูกจ้างประจำและพนักงานราชการ ซึ่งได้รวบรวมระเบียบหลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่เกี่ยวข้อง

ข้าพเจ้าหวังอย่างยิ่งว่า คู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลาต่อไป

อรพิน นุ่มหันต์

๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	๑
กลุ่มบริหารงานบุคคล	
ภารกิจงานตามหน้าที่รับผิดชอบ	๒
แนวความคิดในการดำเนินงาน	
แนวทางการปฏิบัติในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์	
และเหรียญจักรพรรดิมาลา	๓
ขั้นตอนการดำเนินงานตามวงจร PDCA	๑๑
ผลสำเร็จของงาน	๑๒
การนำไปใช้ประโยชน์	
ความยุ่งยากของงาน	
ภาคผนวก	
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์	
อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่ง	
มงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖	
ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์	
ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๓	
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์	
อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย	
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒	
พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก พ.ศ. ๒๔๘๔	
พระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา (ฉบับที่ ๒)	
พ.ศ. ๒๔๘๕	
พระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา (ฉบับที่ ๔)	
พ.ศ. ๒๕๕๒	

บทนำ

กลุ่มบริหารงานบุคคล

กลุ่มบริหารงานบุคคล เป็นกลุ่มหนึ่งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีบทบาท อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์วางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาบรรจุแต่งตั้ง งานบำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติ งานพัฒนาบุคลากร งานวินัยและนิติการ

กลุ่มงานบำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติ ขอบข่ายและภารกิจในกลุ่มงานบำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติจำแนกออกเป็น งานบำเหน็จความชอบ งานทะเบียนประวัติ งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และงานบริการบุคลากร

งานบำเหน็จความชอบ มีขอบข่ายและภารกิจเกี่ยวกับการเลื่อนขึ้นเงินเดือน ค่าจ้างประจำปีกรณีปกติ การเลื่อนขึ้นเงินเดือนค่าจ้างประจำกรณีพิเศษ การจัดทำบัญชีถือจ่ายเงินเดือนข้าราชการลูกจ้างประจำ เงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่ง และงานขอรับเงินรางวัลประจำปี

งานทะเบียนประวัติ มีขอบข่ายและภารกิจเกี่ยวกับ การควบคุมการเกษียณอายุราชการ การแก้ไข วันเดือน ปีเกิด ของข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างประจำ การจัดทำและเก็บรักษาทะเบียนประวัติข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างประจำ การจัดทำข้อมูลทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างประจำ การขออนุญาตการลาและการเบิกจ่ายเงินเดือนระหว่างลาในส่วนที่เกิน ๖๐ วันทำการ การดำเนินการเกี่ยวกับแฟ้มประวัติของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ลาออกจากราชการ หรือถึงแก่กรรม การบันทึกวันลาประจำปีในแฟ้มประวัติข้าราชการ การให้บริการคัดสำเนาทะเบียนประวัติ ก.พ. ๗ และ ก.ค.ศ. ๑๖ การจัดส่งทะเบียนประวัติ ก.พ. ๗ และ ก.ค.ศ. ๑๖ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ย้ายไปสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอื่น หรือส่วนราชการอื่นการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในทะเบียนประวัติ และการรายงานข้อมูลบุคลากรทางการศึกษาถึงแก่กรรม

งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มีขอบข่ายและภารกิจเกี่ยวกับการตรวจสอบผู้มีคุณสมบัติครบถ้วน สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ดำเนินการในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญจักรพรรดิมาลาแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด จัดทำทะเบียนผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญจักรพรรดิมาลา เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ และผู้คืนส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์

งานบริการบุคลากร มีขอบข่ายและภารกิจเกี่ยวกับการขอยกเว้นการเกณฑ์ทหาร การขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ การขอหนังสือรับรอง การขออนุญาตให้ข้าราชการเดินทางไปต่างประเทศ การขออนุญาตลาอุปสมบท การลาไปประกอบพิธีฮัจย์ และการขอพระราชทานเพลิงศพ

ภารกิจงานตามหน้าที่รับผิดชอบ

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หลักเกณฑ์การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้แก่ข้าราชการและลูกจ้างประจำ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๖ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใหม่เริ่มจากเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก สลับกัน การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะเสนอขอปดิดกันมิได้

ระยะเวลาที่ดำเนินการ

- เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการครู ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ ตั้งแต่เดือนธันวาคมของปี

แนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการต้องมีคุณสมบัติ

๑. เป็นผู้มีสัญชาติไทย
๒. เป็นผู้ประพฤติดีและปฏิบัติงานราชการหรือปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนด้วยความอุตสาหะ ซื่อสัตย์ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่อย่างดียิ่ง และ
๓. เป็นผู้ไม่เคยมีพระบรมราชานุญาตให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก (เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ)

แนวทางการปฏิบัติในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญจักรพรรดิมาลา

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลาให้แก่ข้าราชการ

๑. ให้ตรวจสอบคุณสมบัติของข้าราชการที่จะเสนอขอพระราชทานให้ถูกต้องตามระเบียบและพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ.๒๕๓๖

(๒) ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๓

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๒

(๓) พระราชบัญญัติเหรียญจักรพรรดิมาลาและเหรียญจักรมาลา พ.ศ.๒๔๘๔

(๔) พระราชบัญญัติเหรียญจักรพรรดิมาลาและเหรียญจักรมาลา(ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๔๘๕

(๕) พระราชบัญญัติเหรียญจักรพรรดิมาลาและเหรียญจักรมาลา(ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๐๗

โดยเคร่งครัด

๒. ให้ข้าราชการที่จะเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะต้องมีคุณสมบัติตามระเบียบฯ พอสรุปได้ดังนี้

(๑) ต้องมีระยะเวลารับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี บริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน (บรรจุเข้ารับราชการก่อนวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๕)

(๒) หากผู้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ถูกลงโทษทางวินัยในปีใดให้เพิ่มกำหนดระยะเวลา

การขอพระราชทานอีก ๑ ปี ยกเว้นโทษภาคทัณฑ์ และหากกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และถูกตั้งกรรมการสอบสวนแล้ว หรือกระทำความผิดทางอาญา และอยู่ระหว่างการสอบสวนหรืออยู่ระหว่างดำเนินคดี ส่วนราชการจะชะลอการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไว้จนกว่าคดี ของผู้นั้นจะถึงที่สุด

(๓) ถ้าเป็นกรณีการันระยะเวลาดำรงตำแหน่งในระดับ ๓ หรือ ระดับ ๕ หรือ ระดับ ๗ ครบ ๕ ปีบริบูรณ์ข้าราชการดังกล่าว ต้องได้เลื่อนระดับ/อันดับสูงขึ้น ก่อนวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๕

(๔) เป็นผู้ประพฤติดี และปฏิบัติงานราชการหรืองานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนด้วยความอุตสาหะ ซื่อสัตย์ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่อย่างดียิ่ง

(๕) ไม่เป็นผู้เคยมีพระบรมราชานุญาตให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์

(๖) ไม่เป็นผู้ต้องรับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๗) การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต้องไม่ขอพระราชทานปิดกั้น เว้นแต่การขอพระราชทานตามข้อ ๑๑ (๑), (๒) และ (๓) ของระเบียบฯ

(๘) ภายหลังจากที่ได้เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลาประจำปีไปแล้ว หากปรากฏว่ามีผู้เสนอขอพระราชทานรายใด

(๘.๑) ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๘ และ ข้อ ๑๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ พ.ศ.๒๕๓๖

(๘.๒) ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางวินัยหรือกระทำความผิดทางอาญา

(๘.๓) วายชนม์ ลาออก หรือพ้นจากราชการก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ซึ่งมีใช้กรณีเกษียณอายุราชการ ให้แจ้ง สพฐ.ทราบโดยด่วน

หมายเหตุ ผู้ที่จะเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงขึ้นทุกรายต้องเป็นผู้ที่ส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรองที่ได้รับพระราชทานตามที่กฎหมายบัญญัติแล้ว

**คุณสมบัติผู้เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ได้รับเงินเดือน อันดับ คศ.๑ และ อันดับ คศ.๒ วิทยฐานะชำนาญการ
เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นตราดังนี้**

ลำดับ	ตำแหน่ง/อันดับ/	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลาการขอพระราชทาน	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ครู อันดับ คศ.๑	ต.ม.	-	ต้องมีระยะเวลารับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มเข้ารับราชการจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน	
๒	รอง ผอ.สพท./ ผอ.โรงเรียน/ รองผอ.โรงเรียน/ ครู/ศึกษานิเทศก์ อันดับ คศ.๒ วิทยฐานะ ชำนาญการ	ต.ช.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับชำนาญการพิเศษ (ขั้น ๒๒,๑๔๐ บาท) ภายในวันที่ ๒๘ เมษายน ของปีที่จะเสนอขอพระราชทานขอ ท.ม. ๓. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับชำนาญการพิเศษ (ขั้น ๒๒,๑๔๐ บาท) มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๖ ปี ขอ ท.ช.	

ลำดับ	ตำแหน่ง/อันดับ/	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลาการขอพระราชทาน	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๓	ผอ.สพท./ รอง ผอ.สพท./ ผอ.โรงเรียน/ รองผอ.โรงเรียน/ ครู/ศึกษานิเทศก์ อันดับ คศ.๓ วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ	-	ท.ช.	๔. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช.	

เอกสารประกอบการเสนอขอ ชั้นตรา ต.ม. - ท.ช.

๑. แบบ รร.๑

๒. สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๒ ชุด (ให้ผู้เสนอขอรับรองสำเนาถูกต้องทุกหน้าด้วยหมึกสีน้ำเงิน)

๓. สำเนาคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน เช่น คำสั่งให้เป็น คศ.๑ หรือ คศ.๒ จำนวน ๒ ชุด (ให้ผู้เสนอขอรับรองสำเนาถูกต้องทุกหน้าด้วยหมึกสีน้ำเงิน)

๔. สำเนา ก.พ.๗ หรือ ก.ค.ศ.๑๖ จำนวน ๒ ชุด เจ้าหน้าที่ทะเบียนประวัติรับรองสำเนาถูกต้องจำนวน ๑ ชุด และคัดสำเนาทะเบียนประวัติ ก.พ.๗ หรือ ก.ค.ศ.๑๖ จากฉบับที่เจ้าหน้าที่ประวัติรับรองสำเนาถูกต้องแล้วอีก จำนวน ๑ ชุด ให้เจ้าของทะเบียนประวัติเป็นผู้รับรองสำเนาถูกต้องด้วยปากกาสีน้ำเงิน)

ได้รับเงินเดือน อันดับ คศ.๓ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ , อันดับ คศ.๔ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ
และ อันดับ คศ.๕ วิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ
เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นตราดังนี้

ลำดับ	ตำแหน่ง/อันดับ/	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลาการขอพระราชทาน	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๔	ผอ.สพท./ ผอ.โรงเรียน/ อันดับ คศ.๓ วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ (กรณีเกษียณอายุ ราชการประจำปี)	-	ป.ม.	๑. ได้รับเงินเดือนขั้นสูงของระดับ ชำนาญการพิเศษ (ขั้น ๕๘,๓๙๐ บาท) ภายในวันที่ ๖ กันยายน ของปีที่ เสนอขอพระราชทาน และ ๒. ได้รับพระราชทานชั้น ท.ช.มา แล้ว ไม่น้อยกว่า ๖ ปี ขอ ป.ม.	
๕	ผอ.สพท./ รอง ผอ.สพท./ ผอ.โรงเรียน/ รองผอ.โรงเรียน/ ครู/ศึกษานิเทศก์ อันดับ คศ.๔ วิทยฐานะ เชี่ยวชาญ	-	ม.ว.ม.	๑. ได้ ท.ช.มา แล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๒. ได้ ป.ม.มา แล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช.มา แล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ในปีที่เกี่ยวข้องอายุราชการขอ พระราชทานสูงขึ้นได้อีก ๑ ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก	

ลำดับ	ตำแหน่ง/อันดับ/	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลาการขอพระราชทาน	
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๖	ผอ.สพท./ ผอ.โรงเรียน/ ครู/ศึกษานิเทศก์ อันดับ คศ.๕ วิทยฐานะ เชี่ยวชาญพิเศษ	-	ม.ป.ช.	๑. เลื่อนขั้นตราตามลำดับได้ทุกปี จนถึง ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. ๕. ในปีที่เกิดภัยอายุราชการขอ พระราชทานสูงขึ้นได้อีก ๑ ขั้นตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณีลาออก	หมายเหตุ

เอกสารประกอบการเสนอขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย

๑. แบบ รร.๑ จำนวน ๒ ฉบับ
  ๒. สำเนาบัตรข้าราชการ จำนวน ๔ ชุด
  ๓. สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๔ ชุด
  ๔. สำเนาคำสั่งแต่งตั้งให้เป็น คศ.๓ หรือ คศ.๔ จำนวน ๔ ชุด
  ๕. สำเนาประกาศราชกิจจานุเบกษา ชั้นตรา ท.ช. จำนวน ๔ ชุด และคัดสำเนาทะเบียน
  ๖. สำเนาคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน จำนวน ๔ ชุด
  ๗. สำเนา ก.พ.๗ หรือ ก.ค.ศ.๑๖ จำนวน ๒ ชุด เจ้าหน้าที่ทะเบียนประวัติรับรองสำเนาถูกต้อง จำนวน ๑ ชุด
และคัดสำเนาทะเบียนประวัติ ก.พ.๗ หรือ ก.ค.ศ.๑๖ จากฉบับที่เจ้าหน้าที่ประวัติรับรองสำเนาถูกต้องแล้ว
อีก จำนวน ๓ ชุด (ให้เจ้าของทะเบียนประวัติเป็นผู้รับรองสำเนาถูกต้องด้วยปากกาหมึกน้ำเงิน)
  ๘. หนังสือรับรอง
- (เอกสารตามข้อ ๒-๖ ให้ผู้เสนอขอรับรองสำเนาถูกต้องทุกหน้าด้วยหมึกสีน้ำเงิน)

รับราชการครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์ เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น ร.จ.พ.

ลำดับ	ระดับตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลาการขอพระราชทาน	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๗			ร.จ.พ.	<p>ผู้ที่มีอายุราชการนับได้ ๒๕ ปี บริบูรณ์ (นับถึงวันที่ ๒๘ กรกฎาคมของปีที่ขอพระราชทาน) มีคุณสมบัติเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาได้ (เว้นแต่ผู้ได้รับโทษทางวินัย)</p> <p>การกรอกรายการประวัติ เริ่มกรอกจากวันบรรจุเข้ารับราชการ จนถึงปัจจุบัน โดยให้ลงรายการเลื่อนขั้นเงินเดือนทุกปี ห้ามเว้นปี พ.ศ. หากเว้นหายไปจะไม่ได้รับการพิจารณาและลงรายการให้อยู่ในหน้าเดียวกัน (ตามตัวอย่าง)</p> <p>หมายเหตุ ในปี ๒๕๔๔ จนถึง ๒๕๕๖ ให้ลงรายการเลื่อนขั้นเงินเดือน ๑ เม.ย. และ ๑ ต.ค.ของแต่ละปี (เนื่องจากมีการเลื่อนขั้นเงินเดือนปีละ ๒ ครั้ง) และลงรายการ วันที่ ๗ ก.ค. ๒๕๕๖ ว่าโอนไปสังกัด สพฐ.ตามมาตรา ๖๔ แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการ ศธ พ.ศ.๒๕๕๖ กรณีไม่ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนในช่วงปี พ.ศ.ใด ให้ลงรายละเอียดในช่องหมายเหตุ</p>	

เอกสารประกอบการเสนอขอ

๑. แบบ รร.๑
๒. แบบรายการประวัติส่ง ๔ ฉบับ (เจ้าของประวัติลงลายมือชื่อด้วยหมึกสีน้ำเงิน ๔ ฉบับ)
๓. สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๒ ชุด (ให้ผู้เสนอขอรับรองสำเนาถูกต้องทุกหน้าด้วยหมึกสีน้ำเงิน)
๔. สำเนา ก.พ.๗ หรือ ก.ค.ศ.๑๖ จำนวน ๒ ชุด เจ้าหน้าที่ทะเบียนประวัติรับรองสำเนาถูกต้องจำนวน ๑ ชุด และคัดสำเนาทะเบียนประวัติ ก.พ.๗ หรือ ก.ค.ศ.๑๖ จากฉบับที่เจ้าหน้าที่ประวัติรับรองสำเนาถูกต้องแล้วอีก จำนวน ๑ ชุด ให้เจ้าของทะเบียนประวัติเป็นผู้รับรองสำเนาถูกต้องด้วยปากกาหมึกสีน้ำเงิน)

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ลูกจ้างประจำ

ลูกจ้างประจำที่จะเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จะต้องมีความสมบูรณ์ตามระเบียบฯ พอสรุปได้ดังนี้

๑. ต้องเป็นลูกจ้างประจำของส่วนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ
๒. เป็นลูกจ้างประจำ **หมวดฝีมือ** หรือลูกจ้างประจำที่มีชื่อและลักษณะเหมือนข้าราชการ หรือ ลูกจ้างประจำ

หมวดแรงงาน/หมวดกึ่งฝีมือ หากภายหลังได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง**หมวดฝีมือ** ให้เริ่มนับระยะเวลาต่อเนื่อง เพื่อขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้

๓. ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๘ ปี บริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มบรรจุจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๔. เป็นผู้ประพฤติดี และปฏิบัติงานราชการหรืองานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนด้วยความอุตสาหะ ซื่อสัตย์ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่อย่างดียิ่ง
๕. ไม่เป็นผู้เคยมีพระบรมราชานุญาตให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์
๖. ไม่เป็นผู้ต้องรับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

หมายเหตุ ผู้ที่จะเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงขึ้นทุกรายต้องเป็นผู้ที่ส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรองที่ได้รับพระราชทานตามที่กฎหมายบัญญัติแล้ว

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ลูกจ้างประจำ ซึ่งได้รับเงินค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับ ๓ (ระดับปฏิบัติการ ชั้น ๘,๓๔๐ บาท) แต่ไม่ถึงขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ระดับ ๖ (ระดับชำนาญการ ชั้น ๑๕,๐๕๐ บาท)	บ.ม.	จ.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. ๓. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม.	
๒	ลูกจ้างประจำ ซึ่งได้รับค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือน ระดับ ๖ ขึ้นไป (ระดับชำนาญการ ชั้น ๑๕,๐๕๐ บาท)	บ.ช.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ช. ๒. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม. ๓. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	

ห้ามไม่ให้ขอพระราชทานปิดกั้น

เอกสารประกอบการเสนอขอ

๑. แบบ รร.๑

๒. สำเนาทะเบียนประวัติลูกจ้าง จำนวน ๒ ชุด

๓. สำเนาทะเบียนบ้านจำนวน ๒ ชุด (ให้ผู้เสนอขอรับรองสำเนาถูกต้องทุกหน้าด้วยหมึก

สีน้ำเงิน)

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่พนักงานราชการ

พนักงานราชการที่จะเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จะต้องมีความสมบูรณ์ตามระเบียบฯ พอสรุปได้ดังนี้

๑. ต้องเป็นพนักงานราชการตามสัญญาจ้างของส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ.๒๕๔๗

๒. ต้องเป็นพนักงานราชการที่มีชื่อและลักษณะงานเป็นพนักงานราชการที่เทียบเท่ากับลูกจ้างประจำหมวดฝีมือขึ้นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ

๓. ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี บริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

๔. เป็นผู้ประพฤติดี และปฏิบัติงานราชการหรืองานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนด้วยความอุตสาหะ ซื่อสัตย์ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่อย่างดียิ่ง

๕. เป็นผู้ไม่เคยมีพระบรมราชานุญาตให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือต้องรับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	พนักงานราชการ -กลุ่มงานบริการ	บ.ม.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. ๓. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม. ๔. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	
๒	พนักงานราชการ -กลุ่มงานบริหารทั่วไป	บ.ช.	ต.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ช. ๒. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม. ๓. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช. ๔. ได้ จ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ม.	

ห้ามไม่ให้ขอพระราชทานปิดกั้น

เอกสารประกอบการเสนอขอ

- ๑. แบบ รร.๑
- ๒. สัญญาจ้าง จำนวน ๒ ชุด (ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้รับรองสำเนาถูกต้องทุกหน้า ด้วยหมึกสีน้ำเงิน)
- ๓. สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๒ ชุด (ให้ผู้เสนอขอรับรองสำเนาถูกต้องด้วยหมึกสีน้ำเงิน)

ขั้นตอนการดำเนินงานตามวงจร PDCA

วงจร PDCA	หัวข้อการดำเนินงาน
P : Plan	<ul style="list-style-type: none"> ๑. ศึกษาระเบียบ หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ ๒. แจงระเบียบ หลักเกณฑ์ให้สถานศึกษา ดำเนินการ ๓. จัดเตรียมข้อมูล รายละเอียดของข้าราชการครู ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณา
D : Do	<ul style="list-style-type: none"> ๑. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาและตรวจสอบคุณสมบัติผู้เสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญจักรพรรดิมาลา ๒. เชิญคณะกรรมการพิจารณาและตรวจสอบคุณสมบัติผู้เสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา ๓. ประชุมคณะกรรมการพิจารณาและตรวจสอบคุณสมบัติผู้เสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา
C : Check	ตรวจสอบความถูกต้องของกระบวนการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญจักรพรรดิมาลา พร้อมตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ถูกต้อง
A : Act	นำส่งการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา

ผลสำเร็จของงาน (เชิงคุณภาพ)

- ★ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น
- ★ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการได้รับการพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญจักรพรรดิมาลา

การนำไปใช้ประโยชน์

- ✿ ใช้เป็นคู่มือหรือแนวทางในการปฏิบัติงานได้
- ✿ เป็นการเผยแพร่ ระเบียบ หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ พร้อมขั้นตอนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการการพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญจักรพรรดิมาลา
- ✿ ใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดสรรเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญจักรพรรดิมาลาประจำปีได้

ความยุ่งยากของงาน

- ✿ ต้องศึกษา ระเบียบ หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจชัดเจน เพื่อปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ไม่เกิดข้อผิดพลาดซึ่งส่งความเสียหายต่อบุคคลและต่อทางราชการ
- ✿ ผู้เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญจักรพรรดิมาลา ส่งเอกสารไม่ครบถ้วน ทำให้เกิดความล่าช้าของกระบวนการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญจักรพรรดิมาลา

ภาคผนวก

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

พ.ศ. ๒๕๓๖

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑ (๖) (๘) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
แผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราช
อิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ.
๒๕๓๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ชาวต่างประเทศ

พ.ศ. ๒๔๕๕

(๒) ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑

(๓) ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการฝ่าย

ทหาร พ.ศ. ๒๕๒๘

(๔) ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.

๒๕๓๒

บรรดามติคณะรัฐมนตรี คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือ
แย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เครื่องราชอิสริยาภรณ์” หมายความว่า เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่ง

ข้างเผือก ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์ข้างเผือก หรือเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎไทย แล้วแต่กรณี

“ข้าราชการการเมือง” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นหรือถือว่าเป็นข้าราชการการเมือง ตามกฎหมายว่าด้วยข้าราชการการเมืองหรือกฎหมายอื่น

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายทหาร ข้าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร และข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๕ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงาน หรือองค์การของรัฐ รวมทั้งบุคคลที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ยกเว้นการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามมติคณะรัฐมนตรี และตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร

ข้อ ๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๗ เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายแห่งเกียรติยศ ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชน โดยการพิจารณาเสนอขอพระราชทานของรัฐบาล เพื่อเป็นบำเหน็จความชอบและเครื่องหมายเชิดชูเกียรติยศอย่างสูงแก่ผู้ได้รับพระราชทาน

ข้อ ๘ ในการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่บุคคลใด ให้พิจารณาโดยรอบคอบว่า บุคคลนั้นได้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชนจนถึงขนาดควรได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โดยมีใช้พิจารณาแต่เพียงตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ หรือครบกำหนดระยะเวลาที่จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้เท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้

บุคคลที่ได้รับพระราชทานรัฐสิทธากฎมิจิในเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานอย่างแท้จริง และเพื่อให้เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายเชิดชูเกียรติยศอย่างสูงด้วย

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใด ชั้นตราใด แก่บุคคลใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้

หมวด ๒

การเสนอขอพระราชทาน

ข้อ ๘ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้เริ่มจากเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกสลับกัน โดยเลื่อนชั้นตราตามลำดับจากชั้นล่างสุดจนถึงชั้นสูงสุดตามลำดับ ดังนี้

- (๑) ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินมงกุฎไทย
- (๒) ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินช้างเผือก
- (๓) ชั้นที่ ๖ เหรียญทองมงกุฎไทย
- (๔) ชั้นที่ ๖ เหรียญทองช้างเผือก
- (๕) ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย
- (๖) ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์ช้างเผือก
- (๗) ชั้นที่ ๔ จัตุรภรณ์มงกุฎไทย
- (๘) ชั้นที่ ๔ จัตุรภรณ์ช้างเผือก
- (๙) ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์มงกุฎไทย
- (๑๐) ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์ช้างเผือก
- (๑๑) ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย
- (๑๒) ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
- (๑๓) ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์มงกุฎไทย
- (๑๔) ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์ช้างเผือก
- (๑๕) ชั้นสูงสุด มหาชริมมงกุฎ และ
- (๑๖) ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

โดยให้พิจารณาถึงตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ กำหนดระยะเวลา และความดีความชอบ เว้นแต่จะได้อำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในระเบียบนี้

ข้อ ๑๐ บุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จะต้องมีความคุณสมบัติ ดังนี้

- (๑) เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย
- (๒) เป็นผู้ประพฤติดีและปฏิบัติงานราชการหรือปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนด้วยความอดทนอดสาหัส ซื่อสัตย์ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่อย่างดียิ่ง และ
- (๓) เป็นผู้ไม่เคยมีพระบรมราชานุญาตให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ข้อ ๑๑ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะเสนอปิดกั้นมิได้ เว้นแต่กรณี ดังนี้

- (๑) เป็นการขอพระราชทานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีทำระเบียบนี้ต่างบัญชีกัน
- (๒) เป็นการขอพระราชทานตามที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในระเบียบนี้ หรือ
- (๓) เป็นการขอพระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบดีเด่น กล่าวคือ ปฏิบัติหน้าที่ฝักอันตรายนอกเหนือหน้าที่เพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นงานสำคัญยิ่งและเป็นผลดีแก่ราชการหรือสาธารณชน หรือคิดค้นสิ่งหรือวิธีการอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ประเทศชาติได้เป็นผลสำเร็จ โดยให้ระบุดีความชอบให้เห็นเด่นชัดว่า ได้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์ยิ่งประการใด เมื่อใด และได้ผลดีอย่างไร

ข้อ ๑๒ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะเสนอเลื่อนชั้นตราก่อนครบกำหนดระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้มีได้ เว้นแต่เป็นกรณีตามข้อ ๑๑ (๓)

ข้อ ๑๓ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะเสนอข้ามชั้นตรามิได้ เว้นแต่เป็นกรณีตามข้อ ๑๑ (๓)

ข้อ ๑๔ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีให้ขอพระราชทานในวโรกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา เว้นแต่การเสนอขอพระราชทานกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนตามข้อ ๒๘ การเสนอขอพระราชทานสำหรับชาวต่างประเทศตามข้อ ๒๘ และการเสนอขอพระราชทานสำหรับผู้ชายชนม์ตามข้อ ๓๐ โดยให้เสนอขอพระราชทานได้ตามคราวแห่งความชอบและตามเหตุการณ์เป็นกรณี ๆ ไป

ข้อ ๑๕ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนดรายการและจำนวนเอกสารประกอบการ

เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แล้วแจ้งเวียนให้กระทรวง ทบวง กรม หรือบุคคลตามข้อ ๑๖ ทราบและถือปฏิบัติ

ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือบุคคลตามข้อ ๑๖ จัดทำเอกสารดังกล่าวตามรายการและจำนวนที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด โดยแยกเอกสารเป็นการเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบันและผู้ที่ต้องพ้นจากหน้าที่เพราะเกษียณอายุและให้เป็นไปตามลำดับชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ คือ

- (๑) ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย และ
- (๒) ชั้นสายสะพาย

ในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือบุคคลตามข้อ ๑๖ ส่งเอกสารไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาไม่น้อยกว่า ๕๐ วัน

ภายหลังจากที่ได้ส่งเอกสารการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว หากกระทรวง ทบวง กรม หรือบุคคลตามข้อ ๑๖ เห็นว่ามีบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ สูงขึ้นและมีคุณสมบัติอื่นครบตามหลักเกณฑ์ที่จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายประจำปี ก็ให้ส่งเอกสารเพิ่มเติมไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาได้แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

ข้อ ๑๖ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้เสนอรายชื่อผู้ที่สมควรขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

- (๑) นายกรัฐมนตรี สำหรับรัฐมนตรี
- (๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร สำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองประจำสภาผู้แทนราษฎร
  - (๓) ประธานวุฒิสภา สำหรับสมาชิกวุฒิสภาและข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองประจำวุฒิสภา
  - (๔) รัฐมนตรีเจ้าสังกัด สำหรับข้าราชการการเมืองในสังกัด
  - (๕) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับข้าราชการการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในกรุงเทพมหานคร
- (๖) ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง ปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการที่ไม่สังกัดกระทรวง หรือทบวง หัวหน้าส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และเลขาธิการวุฒิสภา สำหรับ

(ก) ข้าราชการ ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ คณะตุลาการ ผู้พิพากษาสมทบ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การของรัฐ หรือพนักงานหน่วยงานของรัฐที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน ในสังกัดแล้วแต่กรณี

(ข) คู่สมรสของบุคคลที่มีสิทธิได้รับพระราชทาน

(๓) ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือปลัดกรุงเทพมหานคร สำหรับผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกฎหมายเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นแล้วแต่กรณี

(๔) หัวหน้าหน่วยงานอื่นนอกจาก (๖) สำหรับบุคคลหรือพนักงานในสังกัด

(๕) คณะกรรมการตามข้อ ๒๓ หรือข้อ ๒๔ แล้วแต่กรณี สำหรับบุคคลตาม (๑) ถึง (๔) ข้างต้นและบุคคลอื่นตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๑ ให้หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน ซึ่งประสงค์จะเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลตามข้อ ๑๖ (๖) (ก) แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่รวบรวมและตรวจสอบรายชื่อ เอกสาร และหลักฐานต่างๆ แล้วพิจารณาคุณสมบัติและกลั่นกรองความดีความชอบตามที่กำหนดในระเบียบนี้ พร้อมทั้งรับรองว่าเป็นบุคคลที่สมควรเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้

ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง ยกเว้นปลัดกรุงเทพมหานคร และหัวหน้าส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นอีกคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่พิจารณา กลั่นกรองและรับรองอีกชั้นหนึ่ง ก่อนเสนอไปยังบุคคลตามข้อ ๑๖ (๖)

สำหรับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลตามข้อ ๑๖ (๘) ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๒ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและปลัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งประสงค์จะเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นในเขตจังหวัดของตน แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งทำหน้าที่รวบรวมตรวจสอบรายชื่อ เอกสาร และหลักฐานต่างๆ แล้วพิจารณาคุณสมบัติและกลั่นกรองความดีความชอบ ตามที่กำหนดในระเบียบนี้ พร้อมทั้งรับรองว่าเป็นบุคคลที่สมควรเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ แล้วเสนอไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๕ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้เป็นไปตามกำหนดระยะเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง สมาชิกรัฐสภา หรือข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งหลังจากวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ผ่านมา จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน

(๒) ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง สมาชิกรัฐสภา หรือข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองหลายตำแหน่งหรือหลายครั้ง ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งหรือหลายตำแหน่งรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๕๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งหลังจากวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ผ่านมาจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน

(๓) ข้าราชการต้องมีระยะเวลารับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนทหารหรือโรงเรียนตำรวจให้นับเวลาราชการตั้งแต่วันขึ้นทะเบียนทหารกองประจำการ หรือวันเริ่มเข้ารับราชการตำรวจ แล้วแต่กรณี ในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน

(๔) ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

(๕) คณะิษุติธรรม หรือผู้พิพากษาสมทบ ต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกันมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ หรือดำรงตำแหน่งมีเวลารวมกันไม่น้อยกว่า ๔ ปีบริบูรณ์ แล้วแต่กรณี นับตั้งแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

(๖) พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การของรัฐ หรือพนักงานหน่วยงานของรัฐ ที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน และบุคคลหรือพนักงานอื่น ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ปีบริบูรณ์ หรือไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ แล้วแต่กรณี นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

(๗) ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกฎหมายเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น และ

ผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น ต้องดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือหลายตำแหน่งติดต่อกันมาไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ หรือได้ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือหลายตำแหน่งมาแล้ว มีเวลารวมกันไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่ได้ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

ในการนับระยะเวลาตาม (๓) (๔) และ (๖) และการนับระยะเวลาเพื่อเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เลื่อนชั้นตราให้สูงขึ้นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้ หากผู้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ถูกลงโทษทางวินัยในปีใด ให้เพิ่มกำหนดระยะเวลาการขอพระราชทานอีก ๑ ปี ยกเว้นโทษภาคทัณฑ์

ข้อ ๒๐ ผู้ขอรับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ผู้ใดถูกกล่าวหาว่า

(๑) กระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงและถูกตั้งกรรมการสอบสวนแล้ว หรือ

(๒) กระทำความผิดทางอาญา และอยู่ระหว่างสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรืออยู่ระหว่างการดำเนินคดีอาญาในศาล แม้มคดียังไม่ถึงที่สุด เว้นแต่ความผิดลหุโทษหรือความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว ก่อนการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานในปีใด ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือบุคคลตามข้อ ๑๖ แจ้งพฤติการณ์ดังกล่าวให้คณะกรรมการตามข้อ ๒๓ หรือข้อ ๒๔ แล้วแต่กรณี ทราบด้วย และคณะกรรมการอาจมีมติให้รอการพิจารณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับผู้นั้นไว้ก่อนก็ได้

ข้อ ๒๑ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ข้าราชการกลาโหมพลเรือน ให้ถือตามขั้นเงินเดือนที่ได้รับเทียบกับผู้มียศทหารตามอัตราตำแหน่งที่ดำรงอยู่

ข้อ ๒๒ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การของรัฐ หรือพนักงานหน่วยงานของรัฐที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน และบุคคลหรือพนักงานอื่นที่ต้องพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่เพราะเกษียณอายุในปีใด ให้มีสิทธิได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในปีที่พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่นั้นด้วย

หมวด ๓

การพิจารณาการเสนอขอพระราชทาน

ข้อ ๒๓ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย	เป็นประธานกรรมการ
(๒) รองนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(๓) รัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวน ๕ คน	เป็นกรรมการ
(๔) เลขาธิการพระราชวังหรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
(๕) เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	เป็นกรรมการและ เลขานุการ
(๖) รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีหรือผู้ช่วยเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ที่เลขาธิการคณะรัฐมนตรีมอบหมาย	เป็นกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายทุกชั้นตราแก่บุคคลที่สมควรขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพายแก่บุคคลดังต่อไปนี้อีกด้วย

- (๑) องคมนตรี
- (๒) ข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา และข้าราชการรัฐสภา

ฝ่ายการเมือง

- (๓) ข้าราชการการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในกรุงเทพมหานคร ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร
- (๔) คู่สมรสของบุคคลที่มีสิทธิได้รับพระราชทาน

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อกลั่นกรอง ตรวจสอบหรือดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ข้อ ๒๔ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพายคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย	เป็นประธานกรรมการ
(๒) ปลัดกระทรวงหรือปลัดทบวงที่ประธานกรรมการแต่งตั้ง จำนวน ๕ คน	เป็นกรรมการ
(๓) เลขาธิการ ก.พ.	เป็นกรรมการ
(๔) เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ

- (๕) รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีหรือผู้ช่วยเลขาธิการ
 คณะรัฐมนตรีที่เลขาธิการคณะรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นกรรมการ
- (๖) ผู้อำนวยการกองประกาศิต เป็นกรรมการและ
 เลขานุการ
- (๗) ข้าราชการในกองประกาศิตที่เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 มอบหมาย เป็นกรรมการ
 และผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณาเสนอขอพระราชทาน
 เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพายทุกชั้นตรา

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อ
 กลั่นกรอง ตรวจสอบหรือดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ข้อ ๒๕ เมื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับเอกสารคำขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
 แล้ว ให้ตรวจสอบคุณสมบัติ ประวัติการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเครื่องราช
 อิสริยาภรณ์ที่สมควรได้รับตามระเบียบนี้หรือตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้ แล้ว
 เสนอคณะกรรมการตามข้อ ๒๓ หรือข้อ ๒๔ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาตามข้อ ๒๗ ต่อไป

ข้อ ๒๖ นอกจากอำนาจและหน้าที่ตามข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ แล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณา
 การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายหรือชั้นต่ำกว่าสายสะพาย แล้วแต่กรณี
 มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) พิจารณาการยกเว้นคุณสมบัติของผู้เสนอขอพระราชทาน
 เครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามข้อ ๑๐ (๓)

(๒) พิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
 กรณีขอพระราชทานปัดถัดกันตามข้อ ๑๑ (๓)

(๓) พิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
 กรณีขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราก่อนครบกำหนดระยะเวลาตามข้อ ๑๒

(๔) พิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
 กรณีขอพระราชทานข้ามชั้นตราตามข้อ ๑๓

(๕) พิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
 กรณีขอพระราชทานตามข้อ ๑๖ (๕) ทั้งนี้ มิให้นำความในข้อ ๑๕ และข้อ ๒๕ มาใช้บังคับ

(๖) พิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

กรณีผู้ขอพระราชทานถูกกล่าวหาและอยู่ระหว่างการสอบสวนหรือดำเนินคดีตามข้อ ๒๐

(๗) พิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้หรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๒๗ เมื่อคณะกรรมการตามข้อ ๒๓ หรือข้อ ๒๔ แล้วแต่กรณี พิจารณาเสร็จแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลพร้อมทั้งชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่สมควรขอพระราชทานให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาเมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อไปยังสำนักราชเลขาธิการเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนซึ่งไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการได้ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลผู้สมควรขอพระราชทานตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ต่อนายกรัฐมนตรี โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๒๓ หรือข้อ ๒๔

เมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อไปยังสำนักราชเลขาธิการ เพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และนำเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๒๓ หรือข้อ ๒๔ แล้วแต่กรณีเพื่อทราบต่อไป

หมวด ๔การเสนอและการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานแก่บุคคลบางประเภท

ข้อ ๒๙ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับชาวต่างประเทศ ให้เสนอขอพระราชทานได้เมื่อชาวต่างประเทศนั้นได้กระทำคุณประโยชน์แก่ประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง โดยให้กระทรวง ทบวง กรม ที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องมากที่สุดเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

ในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ข้างต้น ให้กระทรวง ทบวง กรม ที่เสนอขอพระราชทานแจ้งกระทรวงการต่างประเทศเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่เสนอขอพระราชทาน โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้

ภายในบังคับธรรมเนียมปฏิบัติระหว่างประเทศในการแลกเปลี่ยนเครื่องราชอิสริยาภรณ์เมื่อกระทรวงการต่างประเทศพิจารณาเห็นสมควรเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใดและชั้นตรา

ใดแล้ว ให้กระทรวงการต่างประเทศทาบตามรัฐบาลที่ชาวต่างประเทศนั้นถือสัญชาติว่าจะขัดข้องการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดังกล่าวหรือไม่ หากไม่ขัดข้องให้กระทรวง ทบวง กรม ที่เสนอขอพระราชทานแจ้งผลการพิจารณาให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณาเมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อไปยังสำนักราชเลขาธิการเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ในกรณีนี้ มิให้นำความในข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๕ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ มาใช้บังคับ

ข้อ ๓๐ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับผู้ชายชนม์ ให้กระทรวง ทบวง กรม ที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องมากที่สุดเสนอขอพระราชทานได้เมื่อผู้ชายชนม์ได้เคยกระทำคุณประโยชน์เป็นอย่างยิ่ง โดยให้ส่งเอกสารไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อไปยังสำนักราชเลขาธิการ เพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ในกรณีนี้ มิให้นำความในข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๕ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ มาใช้บังคับ

ข้อ ๓๑ ให้คณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายหรือคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย แล้วแต่กรณีเป็นผู้พิจารณาปัญหาในทางปฏิบัติตามระเบียบนี้ แล้วเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อวินิจฉัย คำวินิจฉัยของนายกรัฐมนตรีให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

บัญชี ๑

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่องคมนตรี

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานองคมนตรี	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ม.ว.ม. 2. ได้ ม.ว.ม. ขอ ม.ป.ช. 3. ขอพระราชทานได้ทุกปี	
2	องคมนตรี	ป.ม.	ม.ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ป.ม. 2. ได้ ป.ม. ขอ ป.ช. 3. ได้ ป.ช. ขอ ม.ว.ม. 4. ได้ ม.ว.ม. ขอ ม.ป.ช. 5. ขอพระราชทานได้ทุกปี	

บัญชี ๒

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่รัฐมนตรี

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	นายกรัฐมนตรี	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ม.ว.ม. 2. ได้ ม.ว.ม. ขอ ม.ป.ช. 3. ขอพระราชทานได้ทุกปี	
2	รองนายกรัฐมนตรี	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ม.ว.ม. 2. ได้ ม.ว.ม. ขอ ม.ป.ช. 3. ขอพระราชทานได้ทุกปี	
3	รัฐมนตรีว่าการกระทรวง หรือ ทบวง หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ป.ช.	ม.ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ป.ช. 2. ได้ ป.ช. ขอ ม.ว.ม. 3. ได้ ม.ว.ม. ขอ ม.ป.ช. 4. ขอพระราชทานได้ทุกปี	
4	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง หรือ ทบวง	ป.ม.	ม.ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ป.ม. 2. ได้ ป.ม. ขอ ป.ช. 3. ได้ ป.ช. ขอ ม.ว.ม. 4. ได้ ม.ว.ม. ขอ ม.ป.ช. 5. ขอพระราชทานได้ทุกปี	

บัญชี 3

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการการเมือง
และคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรหรือคณะกรรมการประสานงานวุฒิสภา

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	ท.ม.	ม.ป.ช.	ปีเว้นปี	
2	รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	ค.ช.	ม.ว.ม.	ปีเว้นปี	
3	ฝ่ายการเมือง ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี	ค.ช.	ป.ช.	1. ค.ช.-ป.ม. ปีเว้นปี 2. ป.ม. 3 ปี ขอ ป.ช.	- ลำดับที่ 3-10 ให้ขอเฉพาะผู้ที่ได้รับเงินเดือนจากงบประมาณแผ่นดิน
4	ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี	ค.ม.	ป.ม.	ปีเว้นปี	- ลำดับที่ 3-4 การเริ่มต้นขอขึ้น สายสะพายจะต้อง ดำรงตำแหน่ง ที่ปรึกษา มาแล้ว ครบ 1 ปี (12 เดือน) ของ ปีที่จะขอพระราช ทาน การเลื่อน ชั้นตราสายสะพาย ต้องเว้น 2 ปี
5	ที่ปรึกษารัฐมนตรี หรือที่ปรึกษารัฐมนตรี ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ค.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
6	โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ค.ม.	ป.ช.	ปีเว้นปี	
7	รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ค.ม.	ป.ม.	ปีเว้นปี	
8	ประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	จ.ช.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
9	เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง หรือทบวง หรือเลขานุการรัฐมนตรี ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ค.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
10	ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการ กระทรวง หรือทบวง	ค.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
11	คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทน ราษฎร หรือคณะกรรมการประสานงาน วุฒิสภา ที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา	ท.ม.	ม.ป.ช.	1. ท.ม.-ป.ช. ปีเว้นปี 2. ป.ช. 3 ปี ขอ ม.ว.ม. 3. ม.ว.ม. 3 ปี ขอ ม.ป.ช.	

บัญชี 4

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในรัฐสภาและตุลาการรัฐธรรมนูญ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มค้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานรัฐสภา	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	
2	ประธานวุฒิสภา	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	
3	รองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือ รองประธานวุฒิสภา	ป.ช.	ม.ป.ช.	ทุกปี	
4	ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร	ป.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	
5	ตุลาการรัฐธรรมนูญ	ป.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	
6	ประธานคณะกรรมการสามัญประจำ สภาผู้แทนราษฎร หรือประจำวุฒิสภา	ท.ม.	ม.ป.ช.	1. ท.ม.-ม.ว.ม. ทุกปี 2. ม.ว.ม. 3 ปี ขอ ม.ป.ช.	
7	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือ สมาชิกวุฒิสภา	ท.ม.	ม.ป.ช.	1. ท.ม.-ป.ช. ปีเว้นปี 2. ป.ช. 3 ปี ขอ ม.ว.ม. 3. ม.ว.ม. 3 ปี ขอ ม.ป.ช.	- ลำดับที่ 8-11 ให้ขอได้เฉพาะผู้ที่ ได้รับเงินเดือนจาก งบประมาณแผ่นดิน
8	ที่ปรึกษาประธานรัฐสภา ที่ปรึกษา รองประธานรัฐสภา ที่ปรึกษาประธานสภา ผู้แทนราษฎร หรือที่ปรึกษาประธานวุฒิสภา	ค.ม.	ป.ช.	1. ค.ม.-ป.ม. ปีเว้นปี 2. ป.ม. 3 ปี ขอ ป.ช.	- ลำดับที่ 8 การ เริ่มต้นขอขึ้นสาย สะพาย จะต้อง ดำรงตำแหน่งที่ ปรึกษาฯ มาแล้ว ครบ 1 ปี (12 เดือน) ของปีที่จะขอพระ ราชทานการเลื่อน ชั้นตราสายสะพาย จะต้องเว้น 2 ปี
9	ที่ปรึกษารองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือที่ปรึกษารองประธานวุฒิสภา	ค.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
10	เลขานุการประธานรัฐสภา เลขานุการ รองประธานรัฐสภา เลขานุการประธาน สภาผู้แทนราษฎร หรือเลขานุการ ประธานวุฒิสภา	ค.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
11	เลขานุการรองประธานสภาผู้แทน ราษฎร หรือเลขานุการรองประธาน วุฒิสภาหรือเลขานุการผู้นำฝ่ายค้าน ในสภาผู้แทนราษฎร	จ.ช.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
12	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ	บ.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
13	ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการ	บ.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
14	นักวิชาการประจำคณะกรรมการ	บ.ม.	ค.ม.	ปีเว้นปี	
15	เลขานุการประจำคณะกรรมการ	บ.ม.	จ.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี 5

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการการเมืองในกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ท.ช.	ม.ป.ช.	ปีเว้นปี	- ลำดับที่ 3-8 ให้ขอเฉพาะผู้ที่ได้รับเงินเดือน ตาม กฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการ การเมือง กรุงเทพมหานคร - ลำดับที่ 5 การ เริ่มต้นขอขึ้นสาย สะพาย จะต้อง ดำรงตำแหน่ง ที่ปรึกษา มาครบ 1 ปี (12 เดือน) ของปีที่จะขอ พระราชทาน
2	รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ค.ช.	ป.ช.	ปีเว้นปี	
3	เลขานุการผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร	ค.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
4	ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร	ค.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
5	ประธานที่ปรึกษาผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร	ค.ช.	ป.ม.	ปีเว้นปี	
6	ที่ปรึกษาผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ค.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
7	เลขานุการประธานสภา กรุงเทพมหานคร	บ.ม.	จ.ช.	ปีเว้นปี	
8	เลขานุการรองประธานสภา กรุงเทพมหานคร	บ.ม.	จ.ช.	ปีเว้นปี	

บัญชี ๖

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่สมาชิกสภากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภาเขตกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานสภากรุงเทพมหานคร	ต.ช.	บ.ม.	ปีเว้นปี	
2	รองประธานสภากรุงเทพมหานคร	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
3	สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร	จ.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
4	ประธานสภาเขตกรุงเทพมหานคร	บ.ช.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
5	สมาชิกสภาเขตกรุงเทพมหานคร	บ.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี ๗

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการ ยกเว้นที่ปรากฏในบัญชีอื่น

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ระดับ 1	ร.จ.ม.	ร.ท.ช.	- ขอพระราชทานได้เฉพาะกรณีพิเศษเท่านั้น	1. ต้องมีระยะเวลารับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์นับตั้งแต่วันเริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี
2	ระดับ 2	บ.ม.	บ.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. 2. ดำรงตำแหน่งระดับ 2 มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช.	เฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน
3	ระดับ 3 ----- ระดับ 4	จ.ม.	จ.ช.	1. ดำรงตำแหน่งระดับ 3 หรือระดับ 4 เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. 2. ดำรงตำแหน่งระดับ 3 และหรือระดับ 4 มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	2. ลำดับ 2-5 ซึ่งกำหนดระยะเวลาเลื่อนชั้นตรา 5 ปี หมายถึงต้องดำรงตำแหน่งในระดับนั้นๆ รวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระ
4	ระดับ 5 ----- ระดับ 6	ต.ม.	ต.ช.	1. ดำรงตำแหน่งระดับ 5 หรือระดับ 6 เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. 2. ดำรงตำแหน่งระดับ 5 และหรือระดับ 6 มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช.	เฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน
5	ระดับ 7 ----- ระดับ 8	ท.ม.	ท.ช.	1. ดำรงตำแหน่งระดับ 7 หรือระดับ 8 เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. 2. ดำรงตำแหน่งระดับ 7 และหรือระดับ 8 มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
6	ระดับ 8	-	ป.ม.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้รับเงินเดือนเต็มขั้นของระดับ 8 2. ตารางตำแหน่งบังคับบัญชา 3. ได้ ท.ช.มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม. 4. ให้ขอได้ในปีก่อนปีที่จะเกษียณอายุราชการ หรือในปีที่เกษียณอายุราชการเท่านั้น 	
7	ระดับ 9	-	ม.ว.ม.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ ท.ช.มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม. 2. ได้ ป.ม.มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 3. ได้ ป.ช.มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 4. ในปีที่เกษียณอายุราชการให้ขอสูงขึ้นอีก 1 ชั้น ตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก 	- ลำดับ 7-9 การขอกรณีปี เกษียณอายุรา ชการ ตามข้อ 4 หรือข้อ 5 แล้ว แต่กรณี ให้ขอปี ติดกันได้
8	ระดับ 10	-	ม.ป.ช.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้เลื่อนชั้นตราได้ตามลำดับทุกปีจนถึง ชั้น ป.ม. 2. ได้ ป.ม.มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 3. ได้ ป.ช.มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 4. ได้ ม.ว.ม.มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 5. ในปีที่เกษียณอายุราชการให้ขอสูงขึ้นอีก 1 ชั้น ตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณีลาออก 	
9	ระดับ 11	-	ม.ป.ช.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ ป.ม.มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 2. ได้ ป.ช.มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 3. ได้ ม.ว.ม.มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 4. ในปีที่เกษียณอายุราชการให้ขอสูงขึ้นอีก 1 ชั้น ตรา เว้นกรณีลาออก 	

บัญชี 8

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการทหาร

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	สิบตรี จ่าตรี จ่าอากาศตรี	ร.จ.ม.	-	ขอพระราชทานได้เฉพาะ กรณีพิเศษเท่านั้น	1. ต้องมีระยะเวลา เข้ารับราชการ ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ นับตั้งแต่วัน เริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวันพระ ราชพิธีเฉลิมพระ ชนมพรรษาของปีที่ จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน ผู้สำเร็จการศึกษา จากโรงเรียนทหาร ให้นับเวลาราชการ ตั้งแต่วันขึ้นทะเบียน ทหารกองประจำ การ ในระหว่างที่ กำลังศึกษาอยู่ใน โรงเรียน
2	สิบโท จ่าโท จ่าอากาศโท	ร.จ.ช.	-		
3	สิบเอก จ่าเอก จ่าอากาศเอก	ร.ท.ม.	-		
4	-จ่าสิบตรี พันจ่าตรี พันจ่าอากาศตรี -จ่าสิบโท พันจ่าโท พันจ่าอากาศโท -จ่าสิบเอก พันจ่าเอก พันจ่าอากาศเอก	ร.ท.ช.			
5	จ่าสิบเอก พันจ่าเอก พันจ่าอากาศเอก อัตราเงินเดือนจ่าสิบเอกพิเศษ พันจ่าเอกพิเศษ พันจ่าอากาศเอกพิเศษ	ร.ท.ช.	จ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ร.ท.ช. 2. ได้ ร.ท.ช.มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ม. 3. ได้ บ.ม.มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ บ.ช. 4. ได้ บ.ช.มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ จ.ม.	
6	ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี เงินเดือนระดับ น.1 ชั้น 1-2	บ.ม.	บ.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม.- 2. คำนวณตำแหน่ง ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี เงินเดือนระดับ น.1 ชั้น 1-2 มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ บ.ช.	2. ลำดับ 6 ซึ่ง กำหนดระยะเวลา เลื่อนชั้นตรา 5 ปี หมายถึงต้องดำรง ตำแหน่งในระดับ นี้มา รวมเป็นเวลา ไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ก่อนวันพระ ราชพิธีเฉลิมพระ ชนมพรรษาของปีที่ จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน
7	ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี เงินเดือนระดับ น.1 ชั้น 3 ขึ้นไป หรือ ----- ร้อยโท เรือโท เรืออากาศโท	จ.ม.			3. เกณฑ์การขอ พระราชทานที่ กำหนดไว้ตามชั้นยศ ให้รวมถึงที่ยศ นั้น ๆ ด้วย
8	ร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก	จ.ช.			
9	พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี	ค.ม.	-		
10	พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท	ค.ช.	-		
11	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก	ท.ม.	-		

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
12	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัคราเงินเดือน พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ	ท.ช.	-		
13	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัคราเงินเดือน พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ	ท.ช.	ป.ม.	1. ได้รับเงินเดือนเต็มขั้นของ พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัคราเงิน เดือน พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ 2. ดำรงตำแหน่งบังคับบัญชา 3. ได้ ท.ช.มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม. 4. ให้ขอได้ในปีก่อนปีที่เกษียณอายุราชการ หรือในปีที่เกษียณอายุราชการเท่านั้น	
14	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัคราเงินเดือน พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ - เงินเดือนขั้นต้นของพลตรี, พลเรือตรี, พลอากาศตรี - ดำรงตำแหน่งรองเจ้ากรม รองผู้บัญชาการกองพล รองผู้บัญชาการกองเรือ และ รองผู้บัญชาการกองพลบิน หรือตำแหน่งที่ เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งเทียบเท่ากับตำแหน่ง ดังกล่าวและเป็นตำแหน่งคุมกำลัง ตามที่ กระทรวงกลาโหมกำหนด	ท.ช.	ป.ม.	- ได้ ท.ช.มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม.	

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
15	พลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี	-	ม.ว.ม.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม. 2. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 3. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 4. ในปีที่เกี่ยวข้องอายุราชการให้ขอสูงขึ้นอีก 1 ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก 	- ลำดับ 15-17 การขอกรณีปีที่เกษียณอายุราชการ ตามข้อ 4 ให้ขอปีติดกันได้
16	พลโท พลเรือโท พลอากาศโท	-	ม.ป.ช.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 2. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 3. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 4. ในปีที่เกี่ยวข้องอายุราชการให้ขอสูงขึ้นอีก 1 ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณีลาออก 	
17	พลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก	-	ม.ป.ช.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 2. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 3. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 4. ในปีที่เกี่ยวข้องอายุราชการให้ขอสูงขึ้นอีก 1 ชั้นตรา เว้นกรณีลาออก 	

บัญชี ๑

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการตำรวจ

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มค้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	สิบตำรวจตรี	ร.จ.ม.	-	- ขอพระราชทานได้เฉพาะ กรณีพิเศษเท่านั้น	1. ต้องมีระยะ เวลารับราชการคิด ต่อกันมาแล้วไม่น้อย กว่า 5 ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่เข้ารับราช การ จนถึงวันก่อน วันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของ ปีที่ขอพระราช ทานไม่น้อยกว่า 60 วัน ส่วนผู้สำเร็จ การศึกษาจาก โรงเรียนตำรวจให้ นับเวลาราชการตั้ง แต่วันเริ่มเข้ารับ ราชการตำรวจ ใน ระหว่างที่กำลังศึกษา อยู่ในโรงเรียน
2	สิบตำรวจโท	ร.จ.ช.	-		
3	สิบตำรวจเอก	ร.ท.ม.	-		
4	-จำสิบตำรวจ	ร.ท.ช.	-		
5	-จำสิบตำรวจ อัตรากำลังเดือน จำสิบตำรวจพิเศษ -นายดาบตำรวจ	ร.ท.ช.	จ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ร.ท.ช. 2. ได้ ร.ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ม. 3. ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. 4. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม.	2. ล่าดับ 6 ซึ่งกา หนดระยะเวลาการ เลื่อนชั้นตรา 5 ปี หมายถึงต้องดำรง ตำแหน่งในระดับ นี้ๆ รวมเป็นเวลา ไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ก่อนวันพระ ราชทานพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของ ปีที่ขอพระราชทาน
6	ร้อยตำรวจตรี เงินเดือนระดับ ส.1 ชั้น 1-2	บ.ม.	บ.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. 2. ดำรงตำแหน่ง ร้อยตำรวจตรี เงินเดือนระดับ ส.1 ชั้น 1-2 มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ บ.ช.	3. เกณฑ์การขอพระ ราชทานที่กำหนดไว้ ตามชั้นยศให้รวมถึง ว่าที่ยศนั้น ๆ ด้วย
7	ร้อยตำรวจตรี เงินเดือนระดับ ส.1 ชั้น 3 ขึ้นไป หรือ ----- ร้อยตำรวจโท	จ.ม.	-		
8	ร้อยตำรวจเอก	จ.ช.	-		
9	พันตำรวจตรี	ต.ม.	-		
10	พันตำรวจโท	ต.ช.	-		
11	พันตำรวจเอก	ท.ม.	-		

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๕

เล่ม ๑๑๐ ตอนที่ ๒๒๒

ราชกิจจานุเบกษา

๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๖

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
12	พันตำรวจเอก อัคราเงินเดือน พันตำรวจเอกพิเศษ	ท.ช.	-		
13	พันตำรวจเอก อัคราเงินเดือน พันตำรวจเอกพิเศษ	ท.ช.	ป.ม.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้รับเงินเดือนเต็มขั้นของพันตำรวจเอกอัคราเงินเดือน พันตำรวจเอกพิเศษ 2. ค่างานหนังสือบังคับบัญชา 3. ได้ ท.ช.มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม. 4. ให้ขอได้ในปีก่อนปีที่เกษียณอายุราชการ หรือในปีที่เกษียณอายุราชการเท่านั้น 	
14	พลตำรวจตรี	-	ม.ว.ม.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม. 2. ได้ ป.ม.มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 3. ได้ ป.ช.มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 4. ในปีที่เกษียณอายุราชการให้ขอสูงขึ้นอีก 1 ชั้นตราแต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก 	- ลำดับ 14-16 การขอกรณีปีที่เกษียณอายุราชการ ตามข้อ 4 ให้ขอปีติดกันได้
15	พลตำรวจโท	-	ม.ป.ช.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ ป.ม.มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 2. ได้ ป.ช.มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 3. ได้ ม.ว.ม.มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 4. ในปีที่เกษียณอายุราชการให้ขอสูงขึ้นอีก 1 ชั้นตราแต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณีลาออก 	
16	พลตำรวจเอก	-	ม.ป.ช.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ ป.ม.มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 2. ได้ ป.ช.มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 3. ได้ ม.ว.ม.มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 4. ในปีที่เกษียณอายุราชการให้ขอสูงขึ้นอีก 1 ชั้นตรา เว้นกรณีลาออก 	

บัญชี 10

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ ข้าราชการตุลาการ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1.	ข้าราชการตุลาการ ชั้น 1	ต.ม.	ต.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. 2. ได้ ต.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช.	- ต้องมีระยะเวลา เข้ารับ ราชการ ติดต่อกันมา แล้วไม่น้อย กว่า 5 ปี บริบูรณ์ นับ ตั้งแต่วันเริ่ม เข้ารับ ราชการ จนถึงวันก่อน วันพระราช พิธีเฉลิมพระ ชนมพรรษา ของปีที่ขอ พระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน
2.	ข้าราชการตุลาการ ชั้น 2	ต.ช.	ท.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. 2. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	
3.	ข้าราชการตุลาการ ชั้น 3	ท.ม.	ม.ว.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. 2. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. 3. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ม. 4. ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. 5. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
4.	ข้าราชการตุลาการ ชั้น 4 - 6	ท.ช.	ม.ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 3. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 4. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 5. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
5.	ข้าราชการตุลาการชั้น 7 ขึ้นไป	-	ม.ป.ช.	1. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 2. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 3. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

บัญชี 11

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ ข้าราชการอัยการ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1.	ข้าราชการอัยการ ชั้น 1	ค.ม.	ค.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ค.ม. 2. ได้ ค.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ค.ช.	- ต้องมีระยะเวลา เวลารับ ราชการ ติดต่อกันมา แล้วไม่น้อย กว่า 5 ปี บริบูรณ์ นับ ตั้งแต่วันเริ่ม เข้ารับ ราชการจน ถึงวันก่อน วันพระราช พิธีเฉลิมพระ ชนมพรรษา ของปีที่จะขอ พระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน
2.	ข้าราชการอัยการ ชั้น 2	ค.ช.	ท.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ค.ช. 2. ได้ ค.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	
3.	ข้าราชการอัยการ ชั้น 3	ท.ม.	ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. 2. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. 3. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 4. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
4.	ข้าราชการอัยการ ชั้น 4	ท.ช.	ม.ว.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 3. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 4. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
5.	ข้าราชการอัยการ ชั้น 5 - 6	ท.ช.	ม.ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 3. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 4. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 5. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
6.	ข้าราชการอัยการ ชั้น 7 ขึ้นไป	-	ม.ป.ช.	1. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 2. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 3. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

บัญชี 12

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานความกฏหมายว่าด้วย

ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1.	กรรมการสุขาภิบาล	ร.จ.ม.	ร.จ.ช.	1. เริ่มขอพระราชทานตาม ตำแหน่ง	- ต้องดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่งหรือ หลายตำแหน่งติดต่อกัน มาไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ หรือได้ ดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่งหรือ หลายตำแหน่งมาแล้ว มีเวลารวมกันไม่น้อย กว่า 5 ปีบริบูรณ์ นับแต่วันที่ได้ดำรง ตำแหน่งจนถึงวันก่อน วันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของ ปีที่ขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน
2.	สมาชิกสภาเมืองพัทยา	บ.ม.	ค.ช.	2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ตามลำดับชั้นตรา โดยเว้น ระยะเวลา	
3.	สมาชิกสภาเทศบาลนคร, เมือง, ตำบลและเทศมนตรี	บ.ม.	ค.ช.	2.1 ดำรงตำแหน่งลำดับ 1-12 ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือหลายตำแหน่งต่อเนื่อง กันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์	
4.	สมาชิกสภาจังหวัด	บ.ม.	ค.ช.	2.2 ดำรงตำแหน่งลำดับ 1-12 ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือหลายตำแหน่งมาแล้ว มีเวลารวมกันไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์	
5.	นายกเทศบาลตำบล	จ.ม.	ค.ช.		
6.	นายกเทศบาลเมือง	จ.ม.	ท.ม.		
7.	นายกเทศบาลนคร	จ.ม.	ท.ช.		
8.	นายกเมืองพัทยา	จ.ม.	ท.ช.		
9.	ประธานสภาเทศบาลตำบล	จ.ม.	ค.ช.		
10.	ประธานสภาเทศบาลเมือง	จ.ม.	ท.ม.		
11.	ประธานสภาเทศบาลนคร	จ.ม.	ท.ช.		
12.	ประธานสภาจังหวัด	จ.ม.	ท.ช.		

บัญชี 13

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ ผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1.	แพทย์ประจำตำบล สารวัตร กำนัน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการสภาตำบลผู้ทรง คุณวุฒิ	ร.จ.ม.	ร.ท.ช.	1. เริ่มขอพระราชทานตาม ตำแหน่ง 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ตามลำดับชั้นตราโดยเว้น ระยะเวลา	- ต้องดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่งหรือ หลายตำแหน่งติดต่อกัน มาไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ หรือได้ ดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่งหรือ หลายตำแหน่งมาแล้ว มีเวลารวมกันไม่น้อย กว่า 5 ปีบริบูรณ์ นับแต่วันที่ได้ดำรง ตำแหน่งจนถึงวันก่อน วันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน
2.	ผู้ใหญ่บ้าน	ร.จ.ม.	บ.ช.	2.1 ดำรงตำแหน่งลำดับ 1-3 ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือหลายตำแหน่งต่อเนื่อง กันมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์	
3.	กำนัน	ร.ท.ม.	จ.ช.	2.2 ดำรงตำแหน่งลำดับ 1-3 ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือหลายตำแหน่งมาแล้ว มีเวลารวมกันไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์	

บัญชี 14

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การของรัฐ หรือ
พนักงานหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน ยกเว้นที่ปรากฏในบัญชีอื่น ๆ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1.	หัวหน้าแผนก	บ.ม.	จ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทานตาม ตำแหน่ง	1. ต้องปฏิบัติงาน ติดต่อกันมาเป็น เวลาไม่น้อยกว่า 8 ปีบริบูรณ์ นับ ตั้งแต่วันเริ่มจ้าง จนถึงวันก่อนวัน พระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษา ของปีที่จะขอ พระราชทานไม่ น้อยกว่า 60 วัน 2. จะต้องดำรง ตำแหน่งหัวหน้า แผนก หรือ ตำแหน่งเทียบ เท่า ซึ่งเป็น ตำแหน่งบังคับ บัญชา หรือ ผู้ปกครองขึ้นไป 3. หัวหน้าแผนก เริ่มขอพระ ราชทานต้อง ดำรงตำแหน่ง มาแล้วไม่น้อย กว่า 5 ปีบริบูรณ์
2.	ผู้อำนวยการกองหรือหัวหน้ากอง	บ.ช.	จ.ช.	2. การขอพระราชทาน เลื่อนชั้นตรา เว้นระยะเวลา ไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์	
3.	ผู้ช่วยผู้ว่าการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย หรือ หัวหน้าฝ่าย	จ.ม.	ค.ม.	3. ลำดับที่ 5 ได้ ท.ช. 3 ปี ขอ บ.ม.	
4.	รองผู้ว่าการ รองผู้อำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้บริหาร สูงสุดของรัฐวิสาหกิจนั้น	จ.ช.	ท.ช.		
5.	ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร สูงสุดของรัฐวิสาหกิจนั้น	ค.ม.	ป.ม.		

บัญชี 15

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ ลูกจ้างประจำ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1.	ลูกจ้างประจำ ซึ่งได้รับ เงินค่าจ้างตั้งแต่อัตรา เงินเดือนขั้นต่ำของ ข้าราชการพลเรือนระดับ 3 แต่ไม่ถึงขั้นต่ำของอัตรา เงินเดือนข้าราชการ พลเรือน ระดับ 6	บ.ม.	จ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. 2. ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. 3. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม.	1. ต้องปฏิบัติงานติดต่อกัน มาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 8 ปี บริบูรณ์ นับตั้งแต่วัน เริ่มจ้างจนถึงวันก่อน วันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน
2.	ลูกจ้างประจำ ซึ่งได้รับ ค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือน ขั้นต่ำของข้าราชการ พลเรือน ระดับ 6 ขึ้นไป	บ.ช.	จ.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ช. 2. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม. 3. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	2. ต้องเป็นลูกจ้าง ประจำของ ส่วนราชการ ตาม ระเบียบกระทรวง การคลังว่าด้วย ลูกจ้างประจำของ ส่วนราชการ และ หมายความรวมถึง ลูกจ้างประจำของ ราชการส่วนท้องถิ่น เมืองพัทยา และ กรุงเทพมหานคร แต่ ไม่หมายความถึงลูก จ้างเงินทุนหมุนเวียน
					3. ต้องเป็นลูกจ้าง ประจำที่มีชื่อและ ลักษณะงานเป็น ลูกจ้างโดยตรงหมวด ฝีมือ หรือลูกจ้าง ประจำที่มีชื่อ และ ลักษณะ เหมือน ข้าราชการ

บัญชี 16

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ คณะศิษย์ธรรม และผู้พิพากษาสมทบ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1.	คณะศิษย์ธรรม	ต.ช.	ท.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. 2. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	- ต้องดำรงตำแหน่ง คณะศิษย์ธรรม ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ นับตั้งแต่ วันที่ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ ดำรงตำแหน่ง จนถึง วันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่ขอพระราช ทานไม่น้อยกว่า 60 วัน
2.	ผู้พิพากษาสมทบ	จ.ม.	ค.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. 2. เลื่อนตามลำดับชั้นตราโดยมี ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ผู้พิพากษาสมทบในการขอพระ ราชทานแต่ละชั้นตราไม่น้อย กว่า 4 ปีบริบูรณ์ ก่อนวันพระ ราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่ขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน	- ต้องดำรงตำแหน่ง ผู้พิพากษาสมทบมา เป็นเวลารวมกันไม่ น้อยกว่า 4 ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่ทรง พระกรุณาโปรด เกล้าฯ ให้ดำรง ตำแหน่ง จนถึง วันก่อนวันพระราช พิธีเฉลิมพระชนม พรรษาของปีที่ขอ พระราชทานไม่ น้อยกว่า 60 วัน

บัญชี 17

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ เจ้าหน้าที่สภาทนายความไทย

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1.	ระดับ 1	ร.ง.ช.	ร.ท.ช.	- ขอพระราชทานได้เฉพาะ กรณีพิเศษเท่านั้น	1. ต้องปฏิบัติงานติดต่อกัน มาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้าง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า 60 วัน
2.	ระดับ 2	บ.ม.	บ.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. 2. ค่างตำแหน่งระดับ 2 มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช.	2. ลำดับ 2-5 ซึ่งกำหนดระยะเวลา เลื่อนชั้นตรา 5 ปี หมายถึงต้อง ค่างตำแหน่งในระดับนั้น รวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า 60 วัน
3.	ระดับ 3 ----- ระดับ 4	จ.ม.	จ.ช.	1. ค่างตำแหน่งระดับ 3 หรือ ระดับ 4 เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. 2. ค่างตำแหน่งระดับ 3 และ หรือระดับ 4 มาแล้วไม่น้อย กว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	
4.	ระดับ 5 ----- ระดับ 6	ต.ม.	ต.ช.	1. ค่างตำแหน่งระดับ 5 หรือ ระดับ 6 เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. 2. ค่างตำแหน่งระดับ 5 และ หรือระดับ 6 มาแล้วไม่น้อย กว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช.	
5.	ระดับ 7 - 10	ท.ม.	ท.ช.	1. ค่างตำแหน่งระดับ 7 หรือ ระดับ 8 หรือระดับ 9 หรือระดับ 10 เริ่มขอพระ ราชทาน ท.ม. 2. ค่างตำแหน่งระดับ 7 และ หรือระดับ 8 และหรือระดับ 9 และหรือระดับ 10 มาแล้วไม่ น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ขอ ท.ช.	

บัญชี 18

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีลักษณะพิเศษ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประจำแผนก หรือ ตำแหน่งเทียบเท่า	บ.ม.	จ.ช.	1. เริ่มขอพระราชทานตามตำแหน่ง	- ต้องปฏิบัติงาน ติดต่อกันมาเป็น เวลาไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ นับ ตั้งแต่วันเริ่มจ้าง จนถึงวันก่อนวัน พระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษา ของปีที่จะขอ พระราชทานไม่ น้อยกว่า 60 วัน
2	หัวหน้าแผนก หรือ ตำแหน่งเทียบเท่า	บ.ช.	ค.ม.	2. การขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา เว้น ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ตามลำดับ จนถึงเกณฑ์ชั้นสูงสุดของ ตำแหน่ง	
3	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือ อาจารย์	จ.ม.	ค.ช.		
4	- ผู้ช่วยอธิการบดี รองคณบดี รองผู้อำนวยการศูนย์ รองผู้อำนวยการสถาบัน หัวหน้าภาควิชา หรือตำแหน่งเทียบเท่า - รองศาสตราจารย์	จ.ช.	ท.ม.		
5	- รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการศูนย์ หรือ ตำแหน่งเทียบเท่า - ศาสตราจารย์	ค.ม.	ท.ช.		
6	อธิการบดี หรือ ตำแหน่งเทียบเท่า	ค.ช.	ป.ม.		

บัญชี 19

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ราชบัณฑิต และกรรมการตามกฎหมาย
ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ราชบัณฑิต	บ.ม.	ม.ป.ช.	1. ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ครั้งหลังสุดมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี 2. นับระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่ง กรรมการมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 2 ปี 3. ระยะเวลาเลื่อนชั้นตรา ตามลำดับ ม.ป.ช. เว้นชั้นตราละ 5 ปี	
2	กรรมการตามกฎหมาย ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง	บ.ม.	ม.ป.ช.	1. ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ครั้งหลังสุดมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี 2. นับระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่ง กรรมการมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 2 ปี 3. ระยะเวลาเลื่อนชั้นตรา ตามลำดับ ม.ป.ช. เว้นชั้นตราละ 5 ปี	
3	อนุกรรมการในคณะกรรมการ ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตาม กฎหมาย	บ.ม.	ม.ป.ช.	1. ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ครั้งหลังสุดมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี 2. นับเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่ง อนุกรรมการมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 2 ปี 3. ระยะเวลาเลื่อนชั้นตรา ตามลำดับ 3.1 ตั้งแต่ บ.ม.-ป.ม. ระยะเวลา เลื่อนชั้นตรา ๗ ละ 5 ปี 3.2 ตั้งแต่ ป.ม.-ม.ว.ม. ระยะเวลา เลื่อนชั้นตรา ๗ ละ 8 ปี 3.3 ตั้งแต่ ม.ว.ม.-ม.ป.ช. ระยะเวลา เลื่อนชั้นตรา 10 ปี	

บัญชี 20

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ชาวต่างประเทศ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มค้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	เอกอัครราชทูต	ป.ช.	-	<u>ลำดับที่ 1-8</u> 1. เป็นผู้แทนทางการทูตของต่างประเทศ 2. รับตำแหน่งประจำประเทศไทยไม่น้อยกว่า 2 ปี และใกล้จะพ้นตำแหน่งไป เว้นแต่ผู้แทนทางการทูตฝ่ายทหารจะมีเวลาอยู่ในตำแหน่งน้อยกว่า 2 ปี แต่ไม่น้อยกว่า 1 ปี จะดำเนินการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ก็ได้ <u>ลำดับที่ 9</u> - เป็นหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม เกี่ยวข้องมากที่สุดพิจารณาเสนอขอพระราชทาน โดยขอให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาความเหมาะสมของชั้นตราก่อนเสนอขอพระราชทานไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี <u>ลำดับที่ 10-12</u> 1. เป็นกงสุลกิตติมศักดิ์ไทยปฏิบัติงานดีเด่นหรือกระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์ยิ่งแก่ทางราชการไทยและประเทศไทย 2. ดำรงตำแหน่งกงสุลกิตติมศักดิ์ไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี 3. กรณีที่กระทรวงการต่างประเทศเห็นควรเสนอขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ให้เป็นพิเศษ จากชั้นตราที่กำหนดไว้ในบัญชีนี้ ต้องเว้นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี และให้ขอพระราชทานเลื่อนอีก 1 ชั้นตรา จากที่เคยได้รับพระราชทานครั้งสุดท้าย	- ลำดับ 1-8 หมายถึงผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าด้วย การขอพระราชทานให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงการต่างประเทศ - กรณีชาวต่างประเทศรับราชการไทยหรือเป็นลูกจ้างรัฐบาลไทยให้ถือปฏิบัติโดยอนุโลมตามระเบียบว่าด้วยข้าราชการไทย การขอพระราชทานให้เป็นหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้อง - กรณีเป็นผู้แทนทางการทูตฝ่ายทหาร ซึ่งมียศทหารให้ถือปฏิบัติโดยอนุโลมตามระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชฯ สำหรับข้าราชการไทยโดยอนุโลมและพิจารณาความดีความชอบต่อราชการไทย ประกอบ ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลพินิจ และการขอพระราชทานของกระทรวงกลาโหม โดยให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาตามความเหมาะสมของชั้นตราที่กระทรวงกลาโหมเสนอขอพระราชทานก่อน
2	อัครราชทูต	ป.ม.	-		
3	อุปทูต	ท.ช.	-		
4	อัครราชทูตที่ปรึกษาประจำสถานเอกอัครราชทูตที่ปรึกษาประจำสถาน	ท.ช.	-		
5	เอกอัครราชทูต	ท.ม.	-		
6	เลขานุการเอก	ค.ช.	-		
7	เลขานุการโท	จ.ช.	-		
8	เลขานุการตรี	บ.ช.	-		
9	เจ้าหน้าที่ ข้าราชการ หรือข้าราชการของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ	บ.ม.	ป.ช.		
10	กงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์	ค.ม.	-		
11	กงสุลกิตติมศักดิ์	จ.ม.	-		
12	รองกงสุลกิตติมศักดิ์	บ.ช.	-		

บัญชี 21

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ คู่สมรสของคมนตรี

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มค้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1.	ประธานองคมนตรี	ป.ม.	ม.ว.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ป.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง ม.ว.ม.	
2.	องคมนตรี	ท.ช.	ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง ป.ช.	

บัญชี 22

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ คู่สมรสรัฐมนตรี

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1.	นายกรัฐมนตรี	ท.ช.	ม.ว.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง ม.ว.ม.	
2.	รองนายกรัฐมนตรี	ท.ช.	ม.ว.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง บ.ช. 3. ได้ บ.ช. แล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	
3.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือทบวง หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ค.ช.	ม.ว.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ค.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง บ.ช. 3. ได้ บ.ช. แล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	
4.	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง หรือทบวง	ค.ม.	ป.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ค.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง ป.ม.	

บัญชี 23

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ คู่สมรสสมาชิกวุฒิสภา (บางตำแหน่ง)

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1.	ประธานรัฐสภา	ท.ช.	ม.ว.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง บ.ช. 3. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	
2.	ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือ ประธานวุฒิสภา	ท.ช.	ม.ว.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง บ.ช. 3. ได้ บ.ช. แล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	
3.	รองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือรองประธานวุฒิสภา	ค.ม.	บ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ค.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง บ.ม.	

บัญชี ๒๔

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ คู่สมรสผู้ดำรงตำแหน่ง

๒๔.๑ คู่สมรสสมาชิกวุฒิสภา

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑.	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือ สมาชิกวุฒิสภา	บ.ม.	ท.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ท.ม.	

๒๔.๒ คู่สมรสข้าราชการชั้นผู้ใหญ่

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑.	ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรือ หัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่า	ต.ม.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. ๒. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ท.ม. ๓. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ท.ม. ขึ้นไป ต้องเว้น ๒ ปี ตามลำดับถึง ป.ม.	
๒.	รองปลัดกระทรวง รองปลัดทบวง หรือรองหัวหน้าส่วนราชการ ตามข้อ ๑	จ.ม.	ท.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. ๒. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ท.ม.	
๓.	อธิบดี หัวหน้าส่วนราชการ ที่มีฐานะเป็นกรม หรือเทียบเท่า	จ.ม.	ท.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. ๒. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ท.ม.	

24.3. คุณสมบัติข้าราชการทหารชั้นผู้ใหญ่อ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มคำขอ	เลื่อนได้ถึง		
1.	นายทหารยศพลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก ที่ดำรงตำแหน่ง ผู้บัญชาการเหล่าทัพ	ค.ม.	บ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ค.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราได้ ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ท.ม. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ท.ม. ขึ้นไป ต้องเว้น 2 ปี ตามลำดับถึง บ.ม.	
2.	นายทหารยศพลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก ที่ดำรงตำแหน่ง ซึ่งมีลักษณะเป็นการบังคับบัญชา ตามกฎหมาย	จ.ม.	ท.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราได้ ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ท.ม. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ท.ม. ขึ้นไป ต้องเว้น 2 ปี ขอ ท.ช.	
3.	นายทหารยศพลโท พลเรือโท พลอากาศโท ที่ดำรงตำแหน่งซึ่งมี ลักษณะเป็นการบังคับบัญชาตาม กฎหมาย	จ.ม.	ท.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราได้ ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ท.ม.	
4.	นายทหารยศพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี ที่ดำรงตำแหน่ง เจ้ากรม	บ.ช.	ค.ช.	1. เริ่มต้นขอพระราชทาน บ.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราได้ ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ค.ช.	

24.4 คู่สมรสข้าราชการตรวจชั้นผู้ใหญ่

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1.	อธิบดีกรมตำรวจ	ต.ม.	ป.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ท.ม. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ท.ม. ขึ้นไป ต้องเว้น 2 ปี ตามลำดับถึง ป.ม.	
2.	พลตำรวจเอก ที่ดำรงตำแหน่ง ซึ่งมีลักษณะเป็นการบังคับบัญชาตาม กฎหมาย	จ.ม.	ท.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ท.ม. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ท.ม. ขึ้นไป ต้องเว้น 2 ปี ขอ ท.ช.	
3.	พลตำรวจโท ที่ดำรงตำแหน่งซึ่งมี ลักษณะ เป็นการบังคับบัญชาตาม กฎหมาย	จ.ม.	ท.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ท.ม.	

24.5 คู่สมรสข้าราชการ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1.	ประธานศาลฎีกา	ท.ช.	ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. การขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ต้องเว้น ๗ ปี ตามลำดับถึง ป.ช.	-ปลัดกระทรวง ยุติธรรมอาจขอ ในฐานะปลัดกระทรวง หรือชั้น ของตุลาการก็ได้
2.	อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลฎีกา หรือ อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ภาค	ต.ม.	ป.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ต.ม. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ท.ม. ขึ้นไป ต้องเว้น 2 ปี ตามลำดับถึง ป.ม.	
3.	อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือรองอธิบดีผู้พิพากษา ศาลอุทธรณ์ หรือรองอธิบดี ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค	จ.ม.	ท.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ต.ม. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ท.ม. ขึ้นไป ต้องเว้น 2 ปี ขอ ท.ช.	
4.	อธิบดีผู้พิพากษาภาค รองอธิบดีผู้พิพากษาภาค หรือ รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น	จ.ม.	ท.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ต.ม.	
5.	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัด	บ.ช.	ค.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ค.ช.	

24.6 คุ้มครองข้าราชการอัยการ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1.	อัยการสูงสุด	ต.ม.	ป.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราได้ ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ท.ม. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ท.ม. ขึ้นไป ต้องเว้น 2 ปี ตามลำดับถึง ป.ม.	
2.	รองอัยการสูงสุด	จ.ม.	ท.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราได้ ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ท.ม.	
3.	อัยการพิเศษฝ่าย หรืออัยการพิเศษ ประจำเขต	บ.ช.	ค.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราได้ ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ค.ช.	

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ฉบับที่ ๓๓

เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก

และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยให้เหมาะสมยิ่งขึ้น คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เครื่องราชอิสริยาภรณ์” หมายความว่า เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์ช้างเผือก หรือเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎไทย แล้วแต่กรณี

“ข้าราชการการเมือง” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นหรือถือว่าเป็นข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยข้าราชการการเมืองหรือกฎหมายอื่น

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ยกเว้นข้าราชการการเมือง และให้หมายความรวมถึงข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่น”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๕ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หน่วยงานหรือ องค์กรของรัฐ รวมทั้งบุคคลที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ยกเว้นการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี”

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๖/๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่ง มงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖

“ข้อ ๑๖/๑ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้เสนอรายชื่อผู้ที่สมควรขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

- (๑) ประธานองค์กรอิสระตามกฎหมาย สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กร
- (๒) เลขาธิการหรือหัวหน้าหน่วยธุรการขององค์กรอิสระตามกฎหมายสำหรับพนักงานใน องค์กร

(๓) ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารสูงสุดขององค์กรมหาชน สำหรับเจ้าหน้าที่ในองค์กร การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้กับคู่สมรสของบุคคลที่มีสิทธิได้รับพระราชทาน ตามบัญชีแนบท้าย ให้ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๒) เป็นผู้เสนอ

ให้ผู้เสนอรายชื่อผู้ที่สมควรขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามวรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) ดำเนินการตามข้อ ๑๗ โดยอนุโลม”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๒ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๒ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่องค์กร มหาชน พนักงานองค์กรของรัฐ หรือพนักงานหน่วยงานของรัฐที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน พนักงาน หน่วยธุรการขององค์กรอิสระตามกฎหมาย และบุคคลหรือพนักงานอื่นที่ต้องพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ เพราะเกษียณอายุในปีใด หากเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์อยู่ก่อนการพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ ให้มีสิทธิได้รับการพิจารณาเสนอขอ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในปีที่พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่นั้นด้วย”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๓ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ชั้นสายสะพายคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ที่ได้รับมอบหมาย	เป็นประธานกรรมการ
(๒) รองนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(๓) รัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวน ๕ คน	เป็นกรรมการ
(๔) เลขานุการพระราชวัง	เป็นกรรมการ
(๕) ราชเลขาธิการ	เป็นกรรมการ
(๖) เลขานุการ ก.พ.	เป็นกรรมการ
(๗) เลขานุการคณะรัฐมนตรี	เป็นกรรมการและเลขานุการ
(๘) รองเลขานุการคณะรัฐมนตรี หรือ ที่ปรึกษาประจำสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ที่เลขานุการคณะรัฐมนตรีมอบหมาย	เป็นกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
(๙) ผู้อำนวยการสำนักกoadักษณ์และ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี	เป็นกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณาเสนอขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายทุกชั้นตราแก่บุคคลที่สมควรขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ชั้นสายสะพาย และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพายแก่บุคคลดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) องคมนตรี
- (๒) ข้าราชการการเมือง สมาชิกรัฐสภา และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง
- (๓) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามกฎหมาย
- (๔) ข้าราชการการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในกรุงเทพมหานคร ตามกฎหมาย
ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร
- (๕) คู่สมรสของผู้ดำรงตำแหน่งตามบัญชีท้ายระเบียบที่มีสิทธิได้รับการพิจารณาเสนอขอ
พระราชทาน

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อ
กลั่นกรอง ตรวจสอบหรือดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๔ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่า
ว่าสายสะพายคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย	เป็นประธานกรรมการ
(๒) ปลัดกระทรวงหรือปลัดทบวง ที่ประธานกรรมการแต่งตั้ง จำนวน ๕ คน	เป็นกรรมการ
(๓) เลขานุการ ก.พ.	เป็นกรรมการ
(๔) เลขานุการคณะรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(๕) รองเลขานุการคณะรัฐมนตรี หรือที่ปรึกษาประจำสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ที่เลขานุการคณะรัฐมนตรีมอบหมาย	เป็นกรรมการ
(๖) ผู้อำนวยการสำนักกอลักษณ์และ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี	เป็นกรรมการและ เลขานุการ
(๗) ข้าราชการในสำนักกอลักษณ์และ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่เลขานุการคณะรัฐมนตรีมอบหมาย	เป็นกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณาเสนอขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพายทุกชั้นตรา

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อ
กลั่นกรอง ตรวจสอบหรือดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย”

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๓๐/๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖

“ข้อ ๓๐/๑ ข้าราชการที่เปลี่ยนสภาพเป็นพนักงานของมหาวิทยาลัย ให้เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อไปได้เสมือนเป็นข้าราชการในตำแหน่งที่ดำรงอยู่ก่อนเปลี่ยนสภาพเป็นพนักงานของมหาวิทยาลัย”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกบัญชี ๘ บัญชี ๙ และบัญชี ๑๔ ทำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้บัญชี ๘ บัญชี ๙ และบัญชี ๑๔ ทำประกาศนี้แทน

ข้อ ๕ ให้เพิ่มบัญชี ๒๕ ถึงบัญชี ๓๘ ทำประกาศนี้เป็นบัญชีทำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖

ข้อ ๑๐ กรณีไม่มีหลักเกณฑ์ในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลใด ให้คณะกรรมการตามข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ พิจารณาโดยใช้หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในบัญชีทำระเบียบโดยอนุโลม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

บัญชี 8

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการทหาร

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	สิปตรี จ่าตรี จ่าอากาศตรี	ร.จ.ม.	-	- ขอพระราชทานได้เฉพาะกรณีพิเศษเท่านั้น	1. ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่ม เข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวัน พระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษา ของปีที่จะขอ พระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน
2	สิปโท จ่าโท จ่าอากาศโท	ร.จ.ช.	-		
3	สิปเอก จ่าเอก จ่าอากาศเอก	ร.ท.ม.	-		
4	- จ่าสิปตรี พันจ่าตรี พันจ่าอากาศตรี - จ่าสิปโท พันจ่าโท พันจ่าอากาศโท - จ่าสิปเอก พันจ่าเอก พันจ่าอากาศเอก	ร.ท.ช.	บ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ร.ท.ช. 2. ได้ ร.ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ม.	2. ผู้สำเร็จการศึกษา จากโรงเรียนทหาร ให้นับเวลาราชการ ตั้งแต่วันขึ้นทะเบียน ทหารกองประจำการ ในระหว่างที่กำลัง ศึกษาอยู่ในโรงเรียน 3. เกณฑ์การขอ พระราชทานที่ กำหนดไว้ตามชั้นยศ ให้รวมถึงว่าที่ยศ นั้น ๆ ด้วย 4. ลำดับ 6 ซึ่ง กำหนดระยะเวลา เลื่อนชั้นตรา 5 ปี หมายถึงต้อง ดำรงชั้นยศนั้น ๆ รวมเป็นเวลา ไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ก่อนวัน พระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษา ของปีที่จะขอ พระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน
5	จ่าสิปเอก พันจ่าเอก พันจ่าอากาศเอก อัตราเงินเดือน จ่าสิปเอกพิเศษ พันจ่าเอกพิเศษ พันจ่าอากาศเอกพิเศษ	ร.ท.ช.	จ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ร.ท.ช. 2. ได้ ร.ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ม. 3. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ บ.ช. 4. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม.	
6	ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี	บ.ม.	จ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. 2. ดำรงตำแหน่ง ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. 3. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ จ.ม.	
7	ร้อยโท เรือโท เรืออากาศโท	จ.ม.	-		
8	ร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก	จ.ช.	-		
9	พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี	ต.ม.	-		
10	พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท	ต.ช.	-		
11	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก	ท.ม.	-		
12	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัตราเงินเดือน พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ	ท.ช.	-		

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
13	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัตรารับเงินเดือน พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ	ท.ช.	ป.ม.	1. ดำรงตำแหน่งบังคับบัญชา 2. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 3. ให้ขอได้ในปีก่อนปีที่เกี่ยวข้องอายุ ราชการหรือในปีที่เกี่ยวข้องอายุราชการ เท่านั้น	
14	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัตรารับเงินเดือน พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ - เงินเดือนขั้นต้นของพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี	ท.ช.	ป.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม. 3. ได้รับเงินเดือนขั้นต้นของพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี	
15	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัตรารับเงินเดือน พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ - เงินเดือนขั้นต้นของพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี - ดำรงตำแหน่งรอง, เสนาธิการ, รองเสนาธิการ ของหน่วยงานที่มี ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นยศ พลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี ขึ้นไป หรือ - ดำรงตำแหน่งผู้บังคับการกรม, ผู้บังคับการจังหวัดทหารบก, ผู้บังคับหมวดเรือ, ผู้บังคับกองบิน, ราชองครักษ์ประจำ, ผู้ช่วยทูตฝ่าย ทหาร, ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารเรือ, ผู้ช่วยทูตฝ่าย ทหารอากาศ, ตุลาการพระธรรมนูญ ประจำสำนักตุลาการทหาร, ตุลาการ พระธรรมนูญฝ่ายศาลทหารสูงสุด, ตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าคณะฝ่าย ศาลทหารกลาง, ตุลาการพระธรรมนูญ รองหัวหน้าศาลทหารกรุงเทพ, อัยการ ศาลทหารกรุงเทพ, อัยการฝ่ายอุทธรณ์ และฎีกา หรือ - ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกอง, นายทหารฝ่ายเสนาธิการ หรือตำแหน่ง ที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งเทียบเท่าตำแหน่ง ดังกล่าว	ท.ช.	ป.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม.	

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
16	พลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี	-	ม.ว.ม.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม. 2. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 3. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 4. ในปีที่เกี่ยวข้องราชการให้ขอสูงขึ้น อีก 1 ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก 	- ลำดับ 16 - 18 การขอกรณีปีที่ เกษียณอายุราชการ ตามข้อ 4 ให้ขอปี ติดต่อกันได้
17	พลโท พลเรือโท พลอากาศโท	-	ม.ป.ช.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 2. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 3. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 4. ในปีที่เกี่ยวข้องราชการให้ขอสูงขึ้น อีก 1 ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณีลาออก 	
18	พลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก		ม.ป.ช.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 2. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 3. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 4. ในปีที่เกี่ยวข้องราชการให้ขอ สูงขึ้นอีก 1 ชั้นตรา 	

บัญชี 9

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการตำรวจ

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1.	สืบตำรวจตรี	ร.ง.ม.	-	-ขอพระราชทานเฉพาะกรณีพิเศษเท่านั้น	1. ต้องมีระยะเวลารับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่เข้ารับราชการจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ขอพระราชทานไม่น้อยกว่า 60 วัน 2. ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนตำรวจให้นับเวลาราชการตั้งแต่วันเริ่มเข้ารับราชการตำรวจในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน 3. เกณฑ์การขอพระราชทานที่กำหนดไว้ตามชั้นยศ ให้รวมถึงว่าที่ยศนั้นๆ ด้วย 4. ลำดับ 6 ซึ่งกำหนดระยะเวลาเลื่อนชั้นตรา 5 ปี หมายถึงต้องดำรงตำแหน่งใน
2.	สืบตำรวจโท	ร.ง.ช.	-		
3.	สืบตำรวจเอก	ร.ท.ม.	-		
4.	จำสืบตำรวจ	ร.ท.ช.	บ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ร.ท.ช. 2. ได้ ร.ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ม.	
5.	- จำสืบตำรวจ อัตราเงินเดือน จำสืบตำรวจพิเศษ - คาบตำรวจ	ร.ท.ช.	จ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ร.ท.ช. 2. ได้ ร.ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ม. 3. ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. 4. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม.	
6.	ร้อยตำรวจตรี	บ.ม.	จ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. 2. ดำรงตำแหน่งร้อยตำรวจตรีมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. 3. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม.	
7.	ร้อยตำรวจโท	จ.ม.	-		
8.	ร้อยตำรวจเอก	จ.ช.	-		
9.	พันตำรวจตรี	ต.ม.	-		
10.	พันตำรวจโท	ต.ช.	-		
11.	พันตำรวจเอก	ท.ม.	-		

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนไปถึง		
12.	พันตำรวจเอก อัตราเงินเดือน พันตำรวจเอกพิเศษ	ท.ช.	-		ระดับนั้น ๆ รวมเป็นเวลา ไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ก่อนวัน พระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษา ของปีที่จะขอ พระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน
13.	พันตำรวจเอก อัตราเงินเดือนพันตำรวจเอกพิเศษ	-	ป.ม.	1. ดำรงตำแหน่งบังคับบัญชา 2. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 3. ให้ขอได้ในปีก่อนปีเกษียณอายุ ราชการหรือในปีที่เกษียณอายุราชการ เท่านั้น	- ลำดับ 16-18 การขอกรณีปีที่ เกษียณอายุราชการ ตามข้อ 4 ให้ขอ ปีติดกันได้
14.	พันตำรวจเอก อัตราเงินเดือนพันตำรวจเอกพิเศษ เงินเดือนขั้นต้นของพลตำรวจตรี	ท.ช.	ป.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม. 3. ได้รับเงินเดือนขั้นต้นของพลตำรวจตรี มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี	
15.	พันตำรวจเอก - อัตราเงินเดือนพันตำรวจเอกพิเศษ เงินเดือนขั้นต้นของพลตำรวจตรี - ดำรงตำแหน่งรองผู้บังคับการ	ท.ช.	ป.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม.	
16.	พลตำรวจตรี	-	ม.ว.ม.	1. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม. 2. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 3. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 4. ในปีที่เกษียณอายุราชการให้ขอสูงขึ้น อีก 1 ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก	

ลำดับ	ยศ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
17.	พลตำรวจโท	-	ม.ป.ช.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 2. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 3. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 4. ในปีที่เกี่ยวข้องอายุราชการให้ขอสูงขึ้น อีก 1 ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณีลาออก 	
18.	พลตำรวจเอก	-	ม.ป.ช.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. 2. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 3. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 4. ในปีที่เกี่ยวข้องอายุราชการให้ขอสูงขึ้น อีก 1 ชั้นตรา 	

บัญชี 14

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่องค์การมหาชน
พนักงานองค์การของรัฐ หรือพนักงานหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน
ยกเว้นที่ปรากฏในบัญชีอื่น ๆ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	หัวหน้าแผนก	บ.ม.	จ.ม.	1. เริ่มขอพระราชทานตามตำแหน่ง	1. ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 8 ปี บริบูรณ์นับตั้งแต่วันเริ่มจ้าง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เถลิงพระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า 60 วัน 2. จะต้องดำรงตำแหน่งหัวหน้า แผนกหรือตำแหน่งเทียบเท่า ซึ่งเป็นตำแหน่งบังคับบัญชา หรือผู้ปกครองขึ้นไป 3. หัวหน้าแผนกเริ่มขอพระราชทาน ต้องดำรงตำแหน่งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์
2	ผู้อำนวยการกอง หรือหัวหน้ากอง	บ.ช.	จ.ช.	2. การขอพระราชทาน เลื่อนขั้นตรา เว้นระยะ เวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ ตามลำดับถึง เกณฑ์ขั้นสูงสุดของ ตำแหน่ง	
3	ผู้ช่วยผู้ว่าการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการฝ่าย หรือ หัวหน้าฝ่าย	จ.ม.	ต.ม.	3. ลำดับ 5 ได้ ท.ช. 3 ปี ขอ ป.ม.	
4	รองผู้ว่าการ รองผู้อำนวยการ หรือ ผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้บริหารสูงสุด	จ.ช.	ท.ช.		
5	ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุด	ต.ม.	ป.ม.		

บัญชี 25

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่กรรมการการเลือกตั้ง

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1.	ประธานกรรมการการเลือกตั้ง	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	1. ลำดับ 1 - 2 ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งติดต่อกันไม่น้อยกว่า 90 วันนับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน 2. ลำดับ 3 - 4 ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า 60 วัน 3. ลำดับ 5 - 6 ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งติดต่อกันไม่น้อยกว่า 120 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน 4. ลำดับ 5 - 6 กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่งหลายคนให้พิจารณาคัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่นเพียงตำแหน่งละ 1 คน เท่านั้น
2.	กรรมการการเลือกตั้ง	ป.ม.	ม.ป.ช.	1. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน 2. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
3.	ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดและกรุงเทพมหานคร	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
4.	กรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดและกรุงเทพมหานคร	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
5.	หัวหน้าคณะที่ปรึกษาประธาน กรรมการการเลือกตั้ง	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
6.	ที่ปรึกษากรรมการการเลือกตั้ง	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี 26

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	1. ลำดับ 1 - 2 ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่งติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน 2. ลำดับ 3 - 5 ต้องมีระยะ เวลาการดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 120 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน 3. ลำดับ 3 - 5 กรณีมีผู้ดำรง ตำแหน่งหลายคนให้พิจารณา คัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่นเพียง ตำแหน่งละ 1 คน เท่านั้น 4. ลำดับ 3 การเริ่มต้นขอชั้น สายสะพายจะต้องดำรง ตำแหน่งที่ปรึกษามาแล้ว ครบ 1 ปี (12 เดือน) ของปีที่จะขอพระราชทาน
2	กรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ	ป.ม.	ม.ป.ช.	1. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน 2. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
3	ที่ปรึกษาประธานกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ท.ม.	ป.ม.	ปีเว้นปี	
4	เลขานุการประธานกรรมการ ป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
5	เลขานุการกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี 27

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ม.ว.ม..	ม.ป.ช.	ทุกปี	1. ลำดับ 1 - 2 ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งติดต่อกันไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน
2	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ป.ม.	ม.ป.ช.	1. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน 2. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
3	เลขานุการประธานกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	2. ลำดับ 3-4 ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งติดต่อกันไม่น้อยกว่า 120 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน
4	เลขานุการกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	3. ลำดับ 3-4 กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่งหลายคน ให้พิจารณาคัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่นเพียงตำแหน่งละ 1 คน เท่านั้น

บัญชี 28

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา เวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	ป.ม.	ม.ป.ช.	1. ป.ม. – ป.ช. ปีติดกัน 2. ป.ช. – ม.ป.ช. ปีเว้นปี	1. ลำดับ 1 ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่งติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน 2. ลำดับ 2–3 ต้องมี ระยะเวลาการดำรง ตำแหน่งติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 120 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรง ตำแหน่งจนถึงวันก่อน วันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน 3. ลำดับ 2–3 กรณีมี ผู้ดำรงตำแหน่งหลายคน ให้พิจารณาคัดเลือกผู้มี ผลงานดีเด่นเพียง ตำแหน่งละ 1 คน เท่านั้น
2	ที่ปรึกษาผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
3	เลขานุการผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี 29

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ตุลาการศาลปกครอง

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา เวลาการเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานศาลปกครองสูงสุด	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	1. ลำดับ 1-3 ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่งติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ ที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวัน ก่อนวันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน
2	รองประธานศาลปกครองสูงสุด	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ปีเว้นปี	
3	ตุลาการหัวหน้าคณะ ศาลปกครองสูงสุด ตุลาการศาลปกครองสูงสุด	ป.ม.	ม.ป.ช.	ปีเว้นปี	
4	อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น	ท.ช.	ม.ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 3. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 4. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 5. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	2. ลำดับ 4-5 ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่งติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่ ดำรงตำแหน่งจนถึงวัน ก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน
5	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครอง ชั้นต้น ตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น	ท.ม.	ม.ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. 2. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. 3. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 4. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 5. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 6. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	3. ลำดับ 4-5 การนับระยะเวลา ปฏิบัติงานสำหรับตุลาการ ศาลปกครองชั้นต้นให้นับ ระยะเวลาที่เคยเป็นข้าราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานองค์การของรัฐ มารวมกับระยะเวลาปฏิบัติงาน ในตำแหน่งตุลาการ ศาลปกครองชั้นต้นเป็นเวลา ไม่น้อยกว่า 1 ปี (12 เดือน) ของปีที่จะขอพระราชทาน

บัญชี 30

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่กรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ
และกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ ประธานกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ป.ม.	ม.ป.ช.	1. ป.ม. - ม.ว.ม. ปีเว้นปี 2. ม.ว.ม. 3 ปี ขอ ม.ป.ช.	- ลำดับ 1-2 ต้องมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งติดต่อกันไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน
2	กรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ กรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ท.ช.	ม.ว.ม.	1. ท.ช. - ป.ช. ปีเว้นปี 2. ป.ช. 3 ปี ขอ ม.ว.ม.	- ลำดับ 3 - 4 ต้องมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งติดต่อกันไม่น้อยกว่า 120 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน
3	ที่ปรึกษาประธานกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ ที่ปรึกษาประธานกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	- ลำดับ 3 - 4 กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่งหลายคนให้พิจารณาคัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่นเพียงตำแหน่งละ 1 คนเท่านั้น
4	เลขานุการประธานกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ เลขานุการประธานกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
5	เลขานุการกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ เลขานุการกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี 31

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่สมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานสภาที่ปรึกษา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ท.ช.	ป.ช.	ปีเว้นปี	- ลำดับ 1 - 3 ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่งติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่ วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึง วันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน
2	รองประธานสภาที่ปรึกษา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ท.ม.	ป.ม.	ปีเว้นปี	
3	สมาชิกสภาที่ปรึกษา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ต.ช.	ป.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี 32

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่พนักงานราชการ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	พนักงานราชการ - กลุ่มงานบริการ - กลุ่มงานเทคนิค	บ.ม.	จ.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. 2. ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. 3. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม. 4. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	1. ลำดับ 1 – 4 ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมา เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้าง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน
2	พนักงานราชการ - กลุ่มงานบริหารทั่วไป	บ.ช.	ต.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ช. 2. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม. 3. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช. 4. ได้ จ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ม.	2. ลำดับ 5 – 7 ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมา เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้าง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน
3	พนักงานราชการ - กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ	จ.ม.	ต.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. 2. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช. 3. ได้ จ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ม. 4. ได้ ต.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช.	3. ต้องเป็นพนักงานราชการตามสัญญาจ้างของส่วนราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 4. ต้องเป็นพนักงานราชการที่มีชื่อและลักษณะงานเป็นพนักงานที่เทียบเท่ากับลูกจ้างประจำหมวดฝีมือขึ้นไป
4	พนักงานราชการ - กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ	จ.ช.	ท.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน จ.ช. 2. ได้ จ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ม. 3. ได้ ต.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช. 4. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ
5	พนักงานราชการ - กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ ระดับทั่วไป	ต.ม.	ท.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. 2. ได้ ต.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช. 3. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
				4. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	
6	พนักงานราชการ - กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ <u>ระดับประเทศ</u>	ต.ช.	ป.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. 2. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม. 3. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. 4. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	
7	พนักงานราชการ - กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ <u>ระดับสากล</u>	ท.ม.	ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. 2. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. 3. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 4. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	

บัญชี 33

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่คู่สมรสกรรมการการเลือกตั้ง

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา เวลาการเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานกรรมการการเลือกตั้ง	ต.ช.	ม.ว.ม.	<ol style="list-style-type: none"> 1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ทุกปี ตามลำดับถึง ป.ม. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ม. – ป.ช. ปีเว้นปี 4. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ช. – ม.ว.ม. เว้น 2 ปี 	- ลำดับ 1 – 2 ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งติดต่อกันไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน
2	กรรมการการเลือกตั้ง	ต.ม.	ป.ช.	<ol style="list-style-type: none"> 1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ทุกปี ตามลำดับถึง ท.ช. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ท.ช. – ป.ม. ปีเว้นปี 4. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ม. – ป.ช. เว้น 2 ปี 	

บัญชี 34

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้สมควรกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ต.ช.	ม.ว.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง ป.ม. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ม. – ป.ช. ปีเว้นปี 4. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ช. – ม.ว.ม. เว้น 2 ปี	- ลำดับ 1 – 2 ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่งติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่ วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวัน ก่อนวันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปีที่จะขอ พระราชทาน
2	กรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ	ต.ม.	ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง ท.ช. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ท.ช. – ป.ม. ปีเว้นปี 4. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ม. – ป.ช. เว้น 2 ปี	

บัญชี 35

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่คู่สมรสกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ต.ช.	ม.ว.ม.	<ol style="list-style-type: none"> 1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง ป.ม. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ม. – ป.ช. ปีเว้นปี 4. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ช. – ม.ว.ม. เว้น 2 ปี 	- ลำดับ 1 – 2 ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่งติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่ วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวัน ก่อนวันพระราชพิธีเฉลิม พระชนพรรษาของปีที่จะขอ พระราชทาน
2	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ต.ม.	ป.ช.	<ol style="list-style-type: none"> 1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง ท.ช. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ท.ช. – ป.ม. ปีเว้นปี 4. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ม. – ป.ช. เว้น 2 ปี 	

บัญชี 36

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่คู่สมรสผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	ต.ช.	ป.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ทุกปี ตามลำดับถึง ท.ช. 3. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ท.ช. - ป.ม. ปีเว้นปี 4. การขอพระราชทานตั้งแต่ชั้น ป.ม. - ป.ช. เว้น 2 ปี	- ต้องมีระยะเวลาการ ดำรงตำแหน่งติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่ วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวัน ก่อนวันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปีที่จะขอ พระราชทาน

บัญชี 37

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่คู่สมรสตุลาการศาลปกครอง

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานศาลปกครองสูงสุด	ต.ช.	ม.ว.ม.	<ol style="list-style-type: none"> 1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราได้ทุกปี ตามลำดับถึง ป.ม. 3. การขอพระราชทาน ตั้งแต่ชั้น ป.ม. - ป.ช. ปีเว้นปี 4. การขอพระราชทาน ตั้งแต่ชั้น ป.ช. - ม.ว.ม. เว้น 2 ปี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลำดับ 1-3 ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งติดต่อกันไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน 2. ลำดับที่ 4 - 5 ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่เริ่มดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน
2	รองประธานศาลปกครองสูงสุด	ต.ช.	ป.ช.	<ol style="list-style-type: none"> 1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราได้ทุกปี ตามลำดับถึง ท.ช. 3. การขอพระราชทาน ตั้งแต่ชั้น ท.ช. - ป.ม. ปีเว้นปี 4. การขอพระราชทาน ตั้งแต่ชั้น ป.ม. - ป.ช. เว้น 2 ปี 	<ol style="list-style-type: none"> 3. ลำดับ 4 - 5 การนับระยะเวลาปฏิบัติงานสำหรับตุลาการศาลปกครองชั้นต้นให้นับระยะเวลาที่เคยเป็นข้าราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานองค์การของรัฐมารวมกับระยะเวลาปฏิบัติงานในตำแหน่งตุลาการศาลปกครองชั้นต้นเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี (12 เดือน) ของปีที่จะพระราชทาน
3.	ตุลาการศาลปกครองสูงสุด	ต.ม.	ป.ม.	<ol style="list-style-type: none"> 1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราได้ทุกปี ตามลำดับถึง ท.ช. 3. การขอพระราชทาน ตั้งแต่ชั้น ท.ช. - ป.ม. ปีเว้นปี 	
4	อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น	จ.ม.	ท.ช.	<ol style="list-style-type: none"> 1. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราได้ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ต.ม. 3. การขอพระราชทาน ตั้งแต่ชั้น ต.ม. ขึ้นไป ต้องเว้น 2 ปี ตามลำดับถึง ท.ช. 	
5.	รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลปกครองชั้นต้น	จ.ม.	ท.ม.	<ol style="list-style-type: none"> 1. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราได้ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ต.ม. 	

บัญชี 38

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่คู่สมรสกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการ
โทรทัศน์แห่งชาติและกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประธานกรรมการกิจการ กระจายเสียงและกิจการ โทรทัศน์แห่งชาติ ประธานกรรมการกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ	ต.ม.	ป.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ป.ม.	- ลำดับ 1-2 ต้อง มีระยะเวลาการดำรง ตำแหน่งติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่ วันที่ดำรงตำแหน่ง
2	กรรมการกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ กรรมการกิจการโทรคมนาคม แห่งชาติ	จ.ช.	ท.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน จ.ช. 2. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ได้ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ท.ช.	จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในบัญชี ๑๒ และบัญชี ๑๓ ทำยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราช
อิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้ความตามบัญชี ๑๒ และบัญชี ๑๓
ทำยระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้เพิ่มบัญชี ๓๕ ถึงบัญชี ๔๔ ทำยระเบียบนี้ เป็นบัญชีทำยระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
ฉบับที่ ๓๓ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาในการขอพระราชทานเครื่องราช
อิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
ตามบัญชี ๔๑ ให้นำระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง หรือระยะเวลาในการได้รับเงินเดือนของ
ข้าราชการระดับต่าง ๆ ก่อนมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างตำแหน่งของข้าราชการใหม่เมื่อวันที่

๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ มานับรวมเป็นระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งหรือระยะเวลาในการได้รับ
เงินเดือนของข้าราชการผู้นั้นตามบัญชี ๔๑ ด้วย

ข้อ ๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

บัญชี 41

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการตามระบบจำแนกประเภทตำแหน่ง

ลำดับ	ระดับตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการขอพระราชทาน	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน	บ.ม.	จ.ช.	<ol style="list-style-type: none"> 1. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. 2. ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญงาน และ ดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี บริบูรณ์ ขอ บ.ช. 3. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญงาน ขอ จ.ม. 4. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญงาน และ ดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี บริบูรณ์ ขอ จ.ช. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่ เริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวัน พระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่ขอ พระราชทาน ไม่น้อยกว่า 60 วัน 2. ลำดับ 4, 8 - 10 และ 12 - 15 การขอกรณีปีที่ เกษียณอายุราชการ ตามข้อ 4 หรือข้อ 5 แล้วแต่กรณี ให้ขอปีติดกันได้
2	ระดับชำนาญงาน	ต.ม.	ต.ช.	<ol style="list-style-type: none"> 1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. 2. ดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช. 	
3	ระดับอาวุโส	ท.ม.	ท.ช.	<ol style="list-style-type: none"> 1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. 2. ดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. 	
4	ระดับทักษะพิเศษ	-	ม.ว.ม.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 2. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 3. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 4. ในปีทีเกษียณอายุราชการ ขอพระราชทานสูงขึ้นได้ อีก 1 ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. 	

ลำดับ	ระดับตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการขอพระราชทาน	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
5	ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ	ต.ม.	-		
6	ระดับชำนาญการ	ต.ช.	ท.ช.	1. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. 2. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่า ขั้นต่ำของระดับชำนาญการ พิเศษ ขอ ท.ม. 3. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่า ขั้นต่ำของระดับชำนาญการ พิเศษมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี ขอ ท.ช.	
7	ระดับชำนาญการพิเศษ	ท.ช.	ป.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ได้รับเงินเดือนขั้นสูงและ ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	
8	ระดับเชี่ยวชาญ	-	ม.ว.ม.	1. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 2. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 3. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 4. ในปีที่เกิดภัยพิบัติราชการ ขอพระราชทานสูงขึ้นได้ อีก 1 ขั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก	
9	ระดับทรงคุณวุฒิ ที่ได้รับเงิน ประจำตำแหน่ง 13,000 บาท	-	ม.ป.ช.	1. เลื่อนขั้นตราตามลำดับได้ทุกปี จนถึง ป.ม. 2. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 3. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 4. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 5. ในปีที่เกิดภัยพิบัติราชการ ขอพระราชทานสูงขึ้นได้ อีก 1 ขั้นตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณีลาออก	

ลำดับ	ระดับตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการขอพระราชทาน	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
10	ระดับทรงคุณวุฒิ ที่ได้รับเงิน ประจำตำแหน่ง 15,600 บาท	-	ม.ป.ช.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 2. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 3. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 4. ในปีที่เกิดภัยพิบัติราชการขอพระราชทานสูงขึ้นได้อีก 1 ชั้นตรา เว้นกรณีลาออก 	
11	ประเภทอำนวยการ ระดับต้น	ท.ช.	ป.ม.	<ol style="list-style-type: none"> 1. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. 2. ได้รับเงินเดือนขั้นสูง และได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 	
12	ระดับสูง	-	ม.ว.ม.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 2. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 3. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 4. ในปีที่เกิดภัยพิบัติราชการขอพระราชทานสูงขึ้นได้อีก 1 ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก 	
13	ประเภทบริหาร ระดับต้น	-	ม.ว.ม.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. 2. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 3. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 4. ในปีที่เกิดภัยพิบัติราชการขอพระราชทานสูงขึ้นได้อีก 1 ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก 	

ลำดับ	ระดับตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและ ระยะเวลาการขอพระราชทาน	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
14	ระดับสูง ที่ได้รับเงิน ประจำตำแหน่ง 14,500 บาท	-	ม.ป.ช.	1. เลื่อนชั้นตราตามลำดับได้ทุกปี จนถึง ป.ม. 2. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 3. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 4. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 5. ในปีที่เกิดภัยพิบัติราชการ ขอพระราชทานสูงขึ้นได้ อีก 1 ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณีลาออก	
15	ระดับสูง ที่ได้รับเงิน ประจำตำแหน่ง 21,000 บาท	-	ม.ป.ช.	1. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. 2. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. 3. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. 4. ในปีที่เกิดภัยพิบัติราชการ ขอพระราชทานสูงขึ้นได้ อีก 1 ชั้นตรา เว้นกรณีลาออก	

พระราชบัญญัติ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
พุทธศักราช ๒๔๘๔

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล.อ. พิชยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่ง
ช้างเผือก

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่ง
ช้างเผือก พุทธศักราช ๒๔๘๔”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกรัตนโกสินทรศก
๑๒๘ และบรรดากฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้ง
กับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประธานของเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้

มาตรา ๕ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ สำหรับพระราชทานผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่
ราชการหรือสาธารณชน ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร

มาตรา ๖ เจ้านายหรือผู้มีเกียรติของต่างประเทศอาจได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ได้

มาตรา ๗ เครื่องราชอิสริยาภรณ์แบ่งเป็น ๘ ชั้น มีนามดังต่อไปนี้

ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ ม.ป.ช.
ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ ป.ช.
ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ ท.ช.
ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ ต.ช.
ชั้นที่ ๔ จัตวาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ จ.ช.
ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ บ.ช.
ชั้นที่ ๖ เหรียญทองช้างเผือก	อักษรย่อ ร.ท.ช.
ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินช้างเผือก	อักษรย่อ ร.ง.ช.

มาตรา ๘ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้มีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

ดวงตราด้านหน้าเป็นรูปช้างโอราพต ลงยาสีขาวอยู่บนพื้นทองในดอกบัวบาน กลีบลงยาสีชมพูสลับแดง เกสรเงิน รอบนอกมีกระจังทองลงยาสีเขียวสี่ทิศ มีรัศมีเปลวเงินตามระหว่างด้านหลังเปลี่ยนรูปช้างเป็นอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ม.ป.ร. ลงยาสีแดง เบื้องบนมีอุณาโลมสีเงินและพระมหามงกุฎทองรัศมีห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร สีแดงริมเขียวมีริ้วเหลืองริ้วน้ำเงิน ขนาดเล็กควบคั่นทั้งสองข้าง สะพายป่าซ้ายเฉียงลงทางขวา กับมีดาราด้านหน้าอย่างดวงตรา แต่ย่อมากกว่าซ้อนอยู่บนรัศมีเงินจำหลักเป็นเพชรสร้างสี่แฉกรัศมีทองสี่แฉก ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา และสายสะพายป่ามีขนาดย่อมากกว่า

มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก
(ม.ป.ช.) บุรุษ

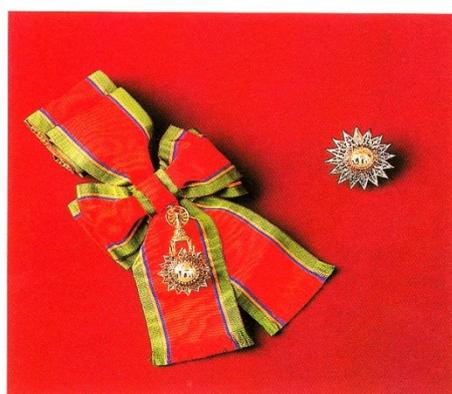
มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก
(ม.ป.ช.) สตรี

ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์ช้างเผือก

ดวงตราเป็นรูปช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่นอยู่บนพื้นทองในดอกบัวบาน กลีบลงยาสีแดงสลับเขียว เกสรเงิน รอบนอกมีกระจังเงินแปดทิศ มีกระจังแทรกตามระหว่าง ด้านหลังเปลี่ยนรูปช้างเผือกเป็นอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ม.ป.ร. ลงยาสีแดง เบื้องบนมีพระมหามงกุฎทองมีรัศมีห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร สีแดงริมเขียว มีริ้วเหลือง ริ้วน้ำเงิน ขนาดใหญ่ควบคั่นทั้งสองข้าง สะพายป่าขวาเฉียงลงทางซ้ายกับมีดาราด้านหน้าอย่างดวงตราแต่กระจังยาวกว่าด้านหลังเป็นทอง ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา และสายสะพายมีขนาดย่อมากกว่า

ประถมาภรณ์ช้างเผือก
(ป.ช.) บุรุษ

ประถมาภรณ์ช้างเผือก
(ป.ช.) สตรี

ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก

ดวงตราอย่างประถมาภรณ์ แต่ย่อมกว่าและที่พระมหามงกุฎไม่มีรัศมี ด้านหลังเป็นทองเกลี้ยง ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตรสวมคอ กับมีดาราอย่างประถมาภรณ์ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา ย่อมมีขนาดย่อมกว่า และดวงตราใช้ห้อยกับแพรแถบ ผูกเป็นรูปแมลงปอประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
(ท.ช.) บุรุษ

ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
(ท.ช.) สตรี

ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์ช้างเผือก

ดวงตราอย่างทวีติยาภรณ์ ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร สวมคอ สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรามีขนาดย่อมกว่า และห้อยแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ตริตาภรณ์ช้างเผือก
(ต.ช.) บุรุษ

ตริตาภรณ์ช้างเผือก
(ต.ช.) สตรี

ชั้นที่ ๔ จัตุรตถาภรณ์ช้างเผือก

ดวงตราอย่างจัตริตาภรณ์ แต่ย่อมากกว่า ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร มีดอกไม้จิบติดบนแพรแถบประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

จัตริตาภรณ์ช้างเผือก
(จ.ช.) บุรุษ-สตรี

ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์ช้างเผือก

ดวงตราอย่างจัตริตาภรณ์ แต่ไม่มีดอกไม้จิบ สำหรับสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

เบญจมาภรณ์ช้างเผือก
(บ.ช.) บุรุษ-สตรี

ชั้นที่ ๖ เหรียญทองช้างเผือก

เหรียญเงินกลมกะไหล่ทอง ด้านหน้าเป็นรูปช้างเผือกอยู่ในดอกบัวบาน ด้านหลังเป็นอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ม.ป.ร. เบื้องบนมีพระมงกุฎห้อยกับแพรแถบ ขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินช้างเผือก

เหรียญเงิน มีลักษณะอย่างเหรียญทอง สำหรับสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

มาตรา ๙ ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ตั้งแต่ชั้นที่ ๕ ถึงชั้นสูงสุด ให้มีประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธย และประทับพระราชลัญจกร ส่วนผู้ที่ได้รับพระราชทานชั้นที่ ๖ และที่ ๗ จะได้ประกาศนามในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ เมื่อผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้วายชนม์ ผู้รับมรดกจะต้องส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้คืนภายในกำหนดสามสิบวัน ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ กองมรดกจะต้องรับผิดชอบ

มาตรา ๑๑ เมื่อผู้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ได้รับพระราชทานชั้นสูงขึ้น ผู้รับพระราชทานต้องส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรอง หรือในกรณีที่ทรงเรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้คืนตามความในมาตรา ๔ ถ้าผู้รับพระราชทานส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ผู้รับพระราชทานจะต้องใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น

มาตรา ๑๒ บรรดาผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้อยู่แล้วในวันใช้พระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ

มาตรา ๑๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
พุทธศักราช ๒๔๘๔

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล.อ. พิชยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พุทธศักราช ๒๔๘๔”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยรัตนโกสินทรศก ๑๒๘ และบรรดากฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประธานของเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้

มาตรา ๕ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ สำหรับพระราชทาน ผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชน ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร

มาตรา ๖ เจ้านายหรือผู้มีเกียรติของต่างประเทศอาจได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ได้

มาตรา ๗ เครื่องราชอิสริยาภรณ์แบ่งเป็น ๘ ชั้น มีนามดังต่อไปนี้

ชั้นสูงสุด มหาวชิรมงกุฎ	อักษรย่อ ม.ว.ม.
ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ ป.ม.
ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ ท.ม.
ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ ต.ม.
ชั้นที่ ๔ จัตวาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ จ.ม.
ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ บ.ม.
ชั้นที่ ๖ เหรียญทองมงกุฎไทย	อักษรย่อ ร.ท.ม.
ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินมงกุฎไทย	อักษรย่อ ร.ง.ม.

มาตรา ๘ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้มีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

ชั้นสูงสุด มหาชริรมงกุฏ

ดวงตราเป็นกลีบบัวทอง แวลงยาสีแดง สีกลีบ มีพระมหาชริราวุธเงินแทรกสลัตามระหว่างกลาง ดวงตรามีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ร.ร. กับเลข ๖ เป็นเพชรสร้าง มีเนื้อเงินล้อมรอบอยู่ภายใต้พระมหามงกุฏทอง เบื้องบนมีพระเศวตฉัตรรัศมีทองห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร สีครามแก่มีริ้วแดงริ้วขาว อยู่ริมทั้งสองข้าง สะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวา กับมีดาราเป็นรัศมีเงิน ๔ ทิศ มีรัศมีสายฟ้าทองแทรกสลัตามระหว่าง กลางดาราเหมือนอย่างดวงตรา แต่อักษรพระปรมาภิไธยย่อประดับเพชรและไม่มีพระเศวตฉัตรประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดาราและสายสะพายมีขนาดย่อมกว่า

มหาชริรมงกุฏ
(ม.ว.ม.) บุรุษ

มหาชริรมงกุฏ
(ม.ว.ม.) สตรี

ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์มงกุฎไทย

ดวงตราเป็นรูปพระมหามงกุฎอยู่ในลายหว่านล้อมทองพื้นลงยาสีน้ำเงินและสีแดง มีกระจังเงินใหญ่สี่ทิศ เล็กสี่ทิศ มีรัศมีทองสลัตามระหว่าง ด้านหลังเปลี่ยนพระมหามงกุฎเป็นอักษรพระปรมาภิไธยย่อ จ.ป.ร. เบื้องบนมีจุลมงกุฎห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร สีน้ำเงินริมเขียว มีริ้วเหลือง ริ้วแดง ขนาดใหญ่ ควบคั่นทั้งสองข้าง สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้ายกับมีดารารูปอย่างด้านหน้าดวงตราแต่ไม่มีจุลมงกุฎด้านหลัง เป็นทองประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา และสายสะพายมีขนาดย่อมกว่า

ประถมาภรณ์มงกุฎไทย
(ป.ม.) บุรุษ

ประถมาภรณ์มงกุฎไทย
(ป.ม.) สตรี

ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย

ดวงตราอย่างประถมาภรณ์ แต่ด้านหลังเป็นทองเกลี้ยงห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร สวมคอ กับมีดาราอย่างประถมาภรณ์ ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา ย่อมมีขนาดย่อมกว่า และดวงตราใช้ห้อยกับแพรแถบ ผูกเป็นรูปแมลงปอประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย
(ท.ม.) บุรุษ

ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย
(ท.ม.) สตรี

ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์มงกุฎไทย

ดวงตราอย่างทวีติยาภรณ์ ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร สวมคอ สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรามีขนาดย่อมกว่า และห้อยแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ตริตาภรณ์มงกุฎไทย
(ต.ม.) บุรุษ

ตริตาภรณ์มงกุฎไทย
(ต.ม.) สตรี

ชั้นที่ ๔ จัตุรตถาภรณ์มงกุฎไทย

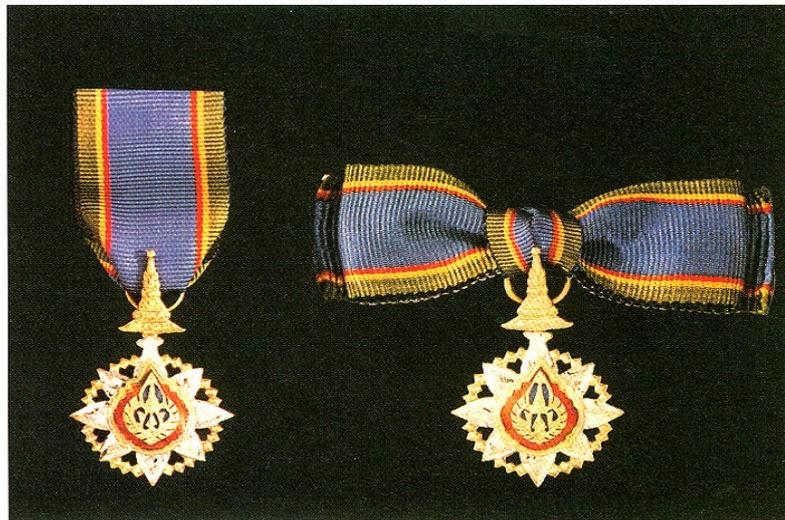
ดวงตราอย่างจัตริตาภรณ์ แต่ย่อมากกว่า ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร มีดอกไม้จีบติดบนแพรแถบประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

จัตตุรตถาภรณ์มงกุฎไทย
(จ.ม.) บุรุษ-สตรี

ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย

ดวงตราอย่างจัตตุรตถาภรณ์ แต่ไม่มีดอกไม้จีบ สำหรับสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย
(บ.ม.) บุรุษ-สตรี

ชั้นที่ ๖ เหรียญทองมงกุฎไทย

เหรียญเงินกลมกะไหล่ทอง ด้านหน้าเป็นรูปพระมหามงกุฎอยู่ในลายหว่านล้อม ด้านหลังเป็นอักษรพระปรมาภิไธยย่อ จ.ป.ร. เบื้องบนมีจุลมงกุฎห้อยกับแพรแถบ ขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินมงกุฎไทย

เหรียญเงิน มีลักษณะอย่างเหรียญทอง สำหรับสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

มาตรา ๙ ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ตั้งแต่ชั้นที่ ๕ ถึงชั้นสูงสุด ให้มีประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธย และประทับพระราชลัญจกร ส่วนผู้ที่ได้รับพระราชทานชั้นที่ ๖ และที่ ๗ จะได้ประกาศนามในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ เมื่อผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้วายชนม์ ผู้รับมรดกจะต้องส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้คืนภายในกำหนดสามสิบวัน ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ กองมรดกจะต้องรับผิดชอบ

มาตรา ๑๑ เมื่อผู้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ได้รับพระราชทานชั้นสูงขึ้น ผู้รับพระราชทานต้องส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรอง หรือในกรณีที่ทรงเรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้คืนตามความในมาตรา ๔ ถ้าผู้รับพระราชทานส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ผู้รับพระราชทานจะต้องใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น

มาตรา ๑๒ บรรดาผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้อยู่แล้วในวันใช้พระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ

มาตรา ๑๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติ
เหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา
พุทธศักราช ๒๕๕๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐)

อาทิศย์ทิพอาภา

พล.อ. พิชยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่าสมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา
พุทธศักราช ๒๕๕๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลารัตนโกสินทรศก ๑๒๓ และพระราชบัญญัติ
เหรียญจักรพรรดิมาลารัตนโกสินทรศก ๑๓๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

คำว่า “ทหารและตำรวจ” หมายความว่า ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ และตำรวจ

คำว่า “ข้าราชการฝ่ายพลเรือน” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ

ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม และข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่า
ด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ เว้นแต่ข้าราชการประเภทวิสามัญ

มาตรานี้ยกเลิกตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา (ฉบับที่ ๓)
พุทธศักราช ๒๕๐๗ และให้ใช้คำต่อไปนี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ทหารและตำรวจ” หมายความว่า ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศและตำรวจ

“ข้าราชการฝ่ายพลเรือน” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
พลเรือน ข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ และ
หมายความรวมถึงพนักงานเทศบาลตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล ทั้งนี้ เว้นแต่
ข้าราชการวิสามัญหรือพนักงานเทศบาลวิสามัญ

มาตรา ๕ เหรียญจักรมาลา มีลักษณะเป็นเหรียญเงินกลม ด้านหน้ามีรูปจักร กลางวงจักรเป็นรูปจตุรมงกุฏ พานรองสองชั้น มีเครื่องสูงสองข้าง ด้านหลังมีรูปจักร กลางวงจักรเป็นรูปช้าง กับจารึกอักษรว่า “ส.พ.ป.ม.จ.๕” มีห่วงห้อยกับแพรแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร สีแดงขอบเขียวมีริ้วสีเหลือง ริ้วสีน้ำเงิน ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

มาตรานี้ยกเลิกตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

มาตรา ๕ เหรียญจักรมาลา มีลักษณะเป็นเหรียญเงินกลม ด้านหน้ามีรูปจักร กลางวงจักรเป็นรูปจตุรมงกุฏ พานรองสองชั้น มีเครื่องสูงสองข้าง ด้านหลังมีรูปจักร กลางวงจักรเป็นรูปช้าง กับจารึกอักษรว่า “ส.พ.ป.ม.จ.๕” มีห่วงห้อยกับแพรแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร สีแดงขอบเขียวมีริ้วสีเหลือง ริ้วสีน้ำเงิน ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

มาตรา ๖ เหรียญจักรมาลาสำหรับพระราชทานแก่ผู้ที่มียศทหารหรือตำรวจตลอดจนว่ายศนั้น ๆ ทั้งต้องเป็นผู้ที่รับราชการประจำการหรือในกองประจำการ รวมกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี

การนับเวลาราชการ ให้นับตั้งแต่อายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์หรือตั้งแต่วันขึ้นทะเบียนกองประจำการ ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ เหรียญจักรพรรดิมาลา มีลักษณะเป็นเหรียญเงินกลมรูปจักร ด้านหน้ามีรูปครุฑพ่าห์อยู่ในวงจักร ด้านหลังมีรูปช้างอยู่ในวงจักร จารึกอักษรโดยรอบว่า “บำเหน็จแห่งความยั่งยืนและมั่นคงในราชการ” เบื้องบนเหรียญมีเครื่องหมายพระวชิราวุธห้อยกับแพรแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร สีแดงขอบสีเหลืองกับสีเขียว ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายสำหรับพระราชทานสตรีใช้ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

มาตรา ๘ เหรียญจักรพรรดิมาลาสำหรับพระราชทานข้าราชการฝ่ายพลเรือน ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี

การนับเวลาราชการ ให้นับโดยคำนวณเวลาราชการทั้งหมดของผู้นั้นรวมกัน แต่ถ้าผู้นั้นเข้ารับราชการก่อนอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ให้นับตั้งแต่วันอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์เป็นต้นไป

มาตรา ๙ ทหารและตำรวจที่รับราชการมารวมเวลาราชการไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี หากไม่เข้าเกณฑ์ที่จะได้รับพระราชทานเหรียญจักรมาลาตามมาตรา ๖ ก็ให้ได้รับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาตามมาตรา ๘

มาตรา ๑๐ ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเหรียญจักรมาลาหรือเหรียญจักรพรรดิมาลา ให้มีประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธย และประทับพระราชลัญจกร

มาตรา ๑๑ การพระราชทานเหรียญจักรมาลาหรือเหรียญจักรพรรดิมาลา พระราชทานเป็นกรรมสิทธิ์เมื่อผู้ได้รับพระราชทานวายชนม์ให้ทายาทโดยธรรมรักษาไว้เป็นที่ระลึก แต่ถ้าผู้ได้รับพระราชทานก็ดี ทายาทโดยธรรมก็ดี ประพฤติตนไม่สมเกียรติ อาจทรงเรียกคืนได้ ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ภายในกำหนดสามสิบวันจะต้องใช้ราคาเหรียญนั้น

มาตรา ๑๒ เหรียญจักรมาลาหรือเหรียญจักรพรรดิมาลาจะพระราชทานแก่ผู้ใดอย่างใดอย่างหนึ่งแต่อย่างเดียวนั้น

มาตรา ๑๓ บรรดาผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเหรียญจักรมาลาหรือเหรียญจักรพรรดิมาลาอยู่แล้วในวันใช้พระราชทานบัญญัตินี้มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ

มาตรา ๑๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

เหรียญจักรพรรดิมาลา
(ร.จ.พ.) บุรุษ

เหรียญจักรพรรดิมาลา
(ร.จ.พ.) สตรี

การคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นสิ่งที่มีคุณค่ายิ่งในทางเกียรติยศ มีผลในการส่งเสริมให้บุคคลร่วมแรงร่วมใจทำประโยชน์แก่ประเทศชาติ และทำคุณความดีควรแก่การเอาเยี่ยงอย่าง เครื่องราชอิสริยาภรณ์จึงมิใช่เครื่องจำแนกชนชั้นของบุคคล หรือสิ่งที่แสดงความไม่เสมอภาค เพราะบุคคลที่ประพฤติปฏิบัติเช่นเดียวกันย่อมมีโอกาสรับพระราชทานเช่นเดียวกันจากการอุทิศและเสียสละตนสู่การตอบแทนอันสูงค่า เครื่องราชอิสริยาภรณ์จึงเป็นเอกลักษณ์ของความดีที่อยู่คู่แผ่นดิน สำหรับพระราชทานให้ผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชน ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประธานของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทาน และเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์

กฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ ได้รับพระราชทานมี ๒ ตระกูล คือ

* พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก พ.ศ.๒๔๘๔

* พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ.๒๔๘๔

ซึ่งมาตรา ๑๐ และ ๑๑ ของพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทั้งสองตระกูล ได้บัญญัติกรณีที่ต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ดังนี้

๑. เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ได้รับพระราชทานชั้นสูงขึ้นในตระกูลใด ผู้รับพระราชทานต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของตระกูลนั้น

๒. กรณีที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้คืน ต้องส่งคืนทุกชั้นตราที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

๓. เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์วายชนม์ ผู้รับมรดกต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนทุกชั้นตรา ภายใน ๓๐ วัน

๔. ถ้าส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนตามที่กฎหมายบัญญัติไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ต้องชดใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น และคณะรัฐมนตรีได้กำหนดให้ปรับราคาชดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมายทุก ๓ ปี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ รวมทั้งการจัดเตรียมเครื่องราชอิสริยาภรณ์เพื่อทูลเกล้าฯ ถวาย สำหรับพระราชทาน และการรับคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แม้ว่าสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะได้รับงบประมาณในการจัดสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์มาก แต่ก็คิดเป็นสัดส่วนเพียงประมาณร้อยละ ๒๕ ของจำนวนทั้งหมดที่จะต้องใช้สำหรับการจัดสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ครบถ้วนตามจำนวนผู้ได้รับพระราชทานในแต่ละปี มีผลให้ไม่สามารถจ่ายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพายให้ผู้ที่มีชื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาได้ครบถ้วน เพียงเฉลี่ยจ่ายให้กระทรวง กรม ตามสัดส่วนร้อยละที่ได้รับการจัดสรรแต่ละปี เท่านั้น

การคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จึงเป็นหน้าที่ของผู้ได้รับพระราชทานทุกคน แม้ว่าจะเกษียณอายุ ลาออก โอน ย้าย หรือวายชนม์ไปแล้วก็ตาม ก็ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ตามกรณี

๑. เมื่อได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงขึ้น

โดยที่ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ จะได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตระกูลมงกุฎไทย สลับกับตระกูลช้างเผือก ซึ่งพระราชบัญญัติแต่ละฉบับต่างกำหนดให้คืนชั้นรอง มีผลให้ผู้ได้รับพระราชทานที่ยังมีชีวิตจะมีสิทธิเก็บเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงของแต่ละตระกูลไว้ประดับร่วมกันเพียงชั้นตรา คือ ตระกูลช้างเผือก๑ ดวง/สำหรับ และตระกูลมงกุฎไทย๑ ดวง/สำหรับ แล้วส่งคืนชั้นรองของแต่ละตระกูลทั้งหมด

- เมื่อได้รับพระราชทานชั้น จ.ม. ให้เก็บไว้ประดับร่วมกับ บ.ช. โดยให้คืนชั้น บ.ม.

- เมื่อได้รับพระราชทานชั้น จ.ช. ให้เก็บไว้ประดับร่วมกับ จ.ม. โดยให้คืนชั้น บ.ช., บ.ม.

- เมื่อได้รับพระราชทานชั้น ต.ม. ให้เก็บไว้ประดับร่วมกับ จ.ช. โดยให้คืนชั้น จ.ม. ลงมา

ทุกชั้นตราที่ได้รับ

- เมื่อได้รับพระราชทานชั้น ต.ช. ให้เก็บไว้ประดับร่วมกับ ต.ม. โดยให้คืนชั้น จ.ช. ลงมา

ทุกชั้นตราที่ได้รับ

- เมื่อได้รับพระราชทานชั้น ท.ม. ให้เก็บไว้ประดับร่วมกับ ต.ช. โดยให้คืนชั้น ต.ม. ลงมา

ทุกชั้นตราที่ได้รับ

- เมื่อได้รับพระราชทานชั้น ท.ช. ให้เก็บไว้ประดับร่วมกับ ท.ม. โดยให้คืนชั้น ต.ช. ลงมา

ทุกชั้นตราที่ได้รับ

- เมื่อได้รับพระราชทานชั้น ป.ม. ให้เก็บไว้ประดับร่วมกับ ท.ช. โดยให้คืนชั้น ท.ม. ลงมา

ทุกชั้นตราที่ได้รับ

- เมื่อได้รับพระราชทานชั้น ป.ช. ให้เก็บไว้ประดับร่วมกับ ป.ม. โดยให้คืนชั้น ท.ช. ลงมา

ทุกชั้นตราที่ได้รับ

- เมื่อได้รับพระราชทานชั้น ม.ว.ม. ให้เก็บไว้ประดับร่วมกับ ป.ช. โดยให้คืนชั้น ป.ม. ลงมา

ทุกชั้นตราที่ได้รับ

- เมื่อได้รับพระราชทานชั้น ม.ป.ช. ให้เก็บไว้ประดับร่วมกับ ม.ว.ม. โดยให้คืนชั้น ป.ช. ลงมา

ทุกชั้นตราที่ได้รับ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอความร่วมมือให้หน่วยงานต่าง ๆ เร่งรัดให้บุคลากรในสังกัดส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่กฎหมายบัญญัติมาอย่างต่อเนื่อง และให้กระทรวง ทบวง กรม กำชับ กวดขันให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดจัดทำประวัติการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ทะเบียนฐานันดร) ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน และให้ติดตามเร่งรัดผู้ที่ยังมิได้ส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายให้ส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากไม่สามารถส่งคืนได้ให้ชดใช้ตามราคาที่กำหนด

การจัดทำทะเบียนฐานันดร คือ การบันทึกประวัติการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทุกชั้นตรา ตามที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา การได้รับการจ่ายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ราชกิจจานุเบกษา ประกาศหรือไม่ เมื่อใด ได้ส่งคืนหรือชดใช้แทนราคาตามเอกสารอ้างอิงใดหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ ต้องมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อประโยชน์ในการทวงถามให้คืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือชดใช้เงิน

อนึ่ง เมื่อข้าราชการ โอน ย้าย เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรแนบสำเนาทะเบียนฐานันดรและสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องไว้ในแฟ้มประวัติ เพื่อให้ส่วนราชการที่รับย้าย โอน จะได้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราสูงขึ้น มีผลให้ต้องเรียกคืนชั้นรองที่เคยได้รับการจ่ายไว้ก่อนหน้าแล้ว ดังนั้น หากปรากฏข้อมูลทะเบียนฐานันดรและเอกสารในแฟ้มประวัติ จะทำให้สามารถทวงคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ครบถ้วน เกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ

การคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรองนี้ ต้องใช้แบบ ฐน.๓ ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี กำหนด

เมื่อจัดทำแบบ ฐน.๓ เรียบร้อยแล้ว เสนอหัวหน้าส่วนราชการระดับกองลงนามแล้วส่งคืน
กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้ไม่ควรส่งทางไปรษณีย์ เนื่องจากหากมีการ
สูญหายอาจจะต้องชดใช้แทนราคา สมควรที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะนำมาส่งด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้ผู้ที่
มีความรู้ความเข้าใจเป็นผู้นำส่ง เนื่องจากหากมีข้อขัดข้องประการใด จะได้หาข้อสรุปได้

๒. เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์วายชนม์

ทายาทผู้รับมรดกจะต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ภายใน ๓๐ วัน ถ้าไม่สามารถส่งคืนได้
ด้วยประการใด ๆ ทายาทจะต้องรับผิดชอบ โดยชดใช้แทนราคาตามกฎหมายกำหนด

ในการส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของผู้วายชนม์ให้ใช้แบบ ฐน.๕ ทั้งนี้ ถ้าผู้ได้รับ
พระราชทานทุกรายได้เคยส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรองตามกฎหมายมาก่อนแล้ว เมื่อวายชนม์ให้ทายาท
นำส่งคืนเฉพาะ ๒ ดวง/สำรับสูงสุดที่เก็บรักษาไว้ แต่ถ้าผู้วายชนม์ยังไม่เคยส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นใด
มาก่อนก็ต้องส่งคืนทั้งหมด ถ้าส่งคืนไม่ได้ต้องชดใช้เงิน แม้ว่าจะถูกโจรกรรม ประสบอุทกภัย วาดภัย อัคคีภัย

อนึ่ง ถ้าผู้วายชนม์เคยได้รับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา ทายาทไม่ต้องส่งคืนเหรียญ
จักรพรรดิมาลา เนื่องจากพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลา และเหรียญจักรพรรดิมาลา พศ.๒๔๘๔ มาตรา ๑๑
กำหนดว่า เป็นการพระราชทานให้เป็นกรรมสิทธิ์ เมื่อผู้ได้รับพระราชทานวายชนม์ ให้ทายาทโดยธรรมรักษาไว้
เป็นที่ระลึก แต่ถ้าผู้ได้รับพระราชทานหรือทายาทโดยธรรม ประพฤติตนไม่สมเกียรติ อาจทรงเรียกคืนได้
ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ภายในกำหนด ๓๐ วัน จะต้องใช้ราคาเหรียญ

ในทางปฏิบัติ ส่วนราชการมักไม่รายงานรายชื่อผู้วายชนม์ตามแบบ ฐน.๕ ตามที่สำนัก
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด และไม่ติดตามทวงถามหรือบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนดอย่างแท้จริง
กรณีติดตามผู้วายชนม์หรือผู้ที่ลาออกหรือเกษียณอายุไปก่อนแล้ว แต่ไม่สามารถติดตามได้หรือไม่ทราบข้อมูล
ว่าวายชนม์หรือยัง ดังนั้น ขอให้ส่วนราชการตรวจสอบผู้ที่ลาออกหรือจะเกษียณว่าได้คืนชั้นรองครบแล้ว
หรือไม่ ถ้าคืนชั้นรองหมดแล้วเหลือแต่ชั้นตราสูงสุดของตระกูล ให้สอบถามผู้ที่ลาออกหรือผู้ที่เกษียณว่า
ประสงค์จะเก็บรักษาเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไว้หรือไม่ หากไม่มีความจำเป็นต้องใช้ประดับแล้วก็ควรส่งคืน
ชั้นตราสูงสุดที่มีอยู่หรือชดใช้แทนราคา ทั้งนี้ ขอให้เป็นความสมัครใจของผู้นั้นที่จะคืนชั้นตราสูงสุดดังกล่าว
ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของหน่วยงาน ควรแจ้งให้ผู้ได้รับพระราชทานทราบถึงสิทธิ
และหน้าที่อันพึงกระทำตามที่กฎหมายบัญญัติอย่างเคร่งครัด

๓. เมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์

หากผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปฏิบัติตนและหน้าที่ไม่เหมาะสมกับการได้รับ
พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดังกล่าว เช่น ให้โทษแก่ประเทศชาติบ้านเมือง หรือหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ
เป็นต้น

กรณีนี้ ต้องคืนประกาศนียบัตรกำกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ด้วย (ถ้าเป็นการส่งคืนชั้นรองของ
ผู้ที่เลื่อนชั้นตราสูงขึ้น และของผู้วายชนม์ ตามข้อ ๑ และ ๒ **ไม่ต้องส่งคืนประกาศนียบัตรกำกับ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์**)

ข้อแนะนำในการตรวจรับคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์จากผู้ส่งคืน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์แต่ละชั้นตราจะมีลักษณะรายละเอียด ขนาดของดวงตรา ดารา แตกต่างกันไป จำเป็นอย่างยิ่งที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะต้องศึกษา จุดจำลักษณะของแต่ละชั้นตรา เพื่อสามารถ ตรวจสอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีผู้นำมาส่งคืนได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากมีปัญหาเนื่อง ๆ เช่น

- เป็นบุรุษ นำเหรียญของสตรีมาคืน หรือ สตรีนำเหรียญบุรุษมาส่งคืน ซึ่งอาจเกิดจากการนำ เหรียญของคู่สมรสมาส่งคืนและอ้างว่าได้รับการจ่ายผิดตั้งแต่แรก ซึ่งหากเจ้าหน้าที่รับคืนมาก็ไม่เป็นการถูกต้อง อีกทั้งมีผลให้คู่สมรสครอบครองเหรียญที่ไม่ถูกต้อง หากนำไปประดับก็ไม่บังควร และเมื่อคู่สมรสจะส่งคืนก็ผิด เหรียญ (เนื่องจากสลับเหรียญระหว่างสามี-ภรรยา)
- เริ่มได้รับพระราชทานชั้น จ.ช. ซึ่งเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีดอกไม้จิบ (เรียกว่า “จอก”) ติดบนแพรแถบ และผู้ส่งคืนได้ทำจอกหลุดหายไปแล้วแต่แจ้งว่าส่งคืน บ.ช. ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ไม่รู้จักร เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และรับคืนก็จะขัดกับข้อเท็จจริง และเมื่อนำส่งคืนสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ก็จะมีปัญหา เนื่องจากไม่เคยได้รับ บ.ช. แต่นำ บ.ช. มาคืน ดังนั้น นอกจากเจ้าหน้าที่จะรู้จักลักษณะของแต่ละ ดวงตราแล้ว ยังจำเป็นต้องทราบประวัติของผู้ส่งคืนแต่ละรายด้วย จึงต้องจัดทำทะเบียนฐานันดรไว้ทุกส่วนราชการ
- เมื่อได้รับพระราชทานชั้นสายสะพาย และนำชั้นรองคือ ท.ม. หรือ ท.ช. มาคืน มักมีการสลับ ดาราของ ท.ม. กับ ท.ช. เช่น ส่งคืน ท.ม. แต่นำดาราของ ท.ช. มาด้วย ซึ่งหากผู้ได้รับพระราชทานนำ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่เหลือคือ ท.ช. ไปประดับร่วมกับดาราของ ท.ม. ย่อมไม่ถูกต้อง จึงต้องตรวจสอบให้ เรียบร้อยก่อนที่จะรับคืนต่อหน้าผู้นำส่ง

อนึ่ง ส่วนราชการควรจัดสถานที่ที่เหมาะสมที่จะเก็บรักษาเครื่องราชอิสริยาภรณ์เพื่อมิให้ สูญหาย ชำรุด เมื่อมีผู้นำเครื่องราชอิสริยาภรณ์มาคืน เจ้าหน้าที่ควรปฏิบัติดังนี้

๑. ตรวจสอบเหรียญที่ส่งคืนว่าถูกต้อง สมบูรณ์ครบถ้วนตรงกับชั้นตราที่ผู้ส่งคืนระบุหรือไม่
๒. ตรวจสอบประวัติการได้รับพระราชทานจากทะเบียนฐานันดรว่า ผู้ส่งคืนเคยได้รับ พระราชทานชั้นตราที่ส่งคืนหรือไม่ ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา ลำดับใด หน้าใด ประจำปีใด
๓. บันทึกชื่อผู้ส่งคืน ชั้นตราที่คืน ไว้กับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เนื่องจากหากมีปัญหาในการ ส่งคืนเหรียญของผู้ใด ชั้นตราใด จะได้สะดวกในการตรวจสอบแก้ไขต่อไป
๔. จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (แบบ ฐาน.๓) โดยระบุชื่อ-สกุล พร้อม ชื่อ-สกุลเดิม (ถ้ามี) ชั้นตราที่คืน จำนวน ลำดับ/หน้าที่ และปีที่เคยได้รับพระราชทาน ซึ่งหากส่วนราชการจัดทำ ทะเบียนฐานันดรไว้ ก็สามารถนำข้อมูลมาใช้อ้างอิงได้ทันที

การส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ผู้ได้รับพระราชทานส่งคืนที่หน่วยงานที่ตนเองปฏิบัติราชการ อยู่ หากโอน ย้าย ให้ส่งคืนที่ส่วนราชการใหม่ที่สังกัด และถ้าลาออก เกษียณอายุแล้ว ไม่มีความจำเป็นจะต้อง ใช้ประดับ หรือวางขมัม ให้ส่งคืนสังกัดสุดท้าย หรือส่งคืนที่ส่วนกลาง เพื่อกรมจะได้รวบรวมส่งสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีต่อไป

อนึ่ง กรณีเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ส่งคืนมีสภาพชำรุด เสียหาย จะพิจารณารับคืนเฉพาะที่มีการชำรุดตามสภาพการใช้งาน เช่น การลงยาสีลอก บุป กะเทาะ สีกหรือที่ส่วนใดส่วนหนึ่งเพียงเล็กน้อย แต่ หากมีสภาพชำรุดในลักษณะที่ขาดส่วนใดส่วนหนึ่งขององค์ประกอบของดวงตรา ดารา หรือเหรียญ ซึ่งระบุไว้ในพระราชบัญญัติของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลนั้น ๆ สมควรที่ส่วนราชการจะขอความร่วมมือให้ใช้เงินแทน หรือขอซ่อมแซมโดยเจ้าของรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการซ่อมทั้งหมด

ในกรณีจำเป็นจะต้องส่งคืนหรือขอใช้ที่สำนักอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาลก็ได้ แต่ต้องแจ้งรายละเอียดให้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ทราบ ทุกครั้ง เพื่อบันทึกข้อมูลไว้ในทะเบียนฐานันดร

ข้อมูลประกอบการปฏิบัติของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับการส่งคืน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือชดใช้ราคาแทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ส่งคืนต้องเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน หรือได้รับการจ่ายจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เท่านั้น เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ซื้อหรือจัดหาจากที่อื่นใด ถือว่าเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปลอมและไม่สามารถส่งคืนทดแทนได้ตามกฎหมาย

ผู้ที่ส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเงินชดใช้ราคาแทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ส่งได้ที่หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ดังนี้

* หน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งจะรวบรวมส่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีต่อไป

* สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายในบริเวณทำเนียบรัฐบาล โดยติดต่อที่สำนักอำนวยการ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๒๓ ๔๒๔

กรณีชดใช้ราคาแทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเช็คหรือตัวแลกเงิน ขอให้ส่งจ่ายสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและส่ง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ถนนนครปฐม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

เมื่อหน่วยงานต้นสังกัดได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนจากผู้ใดแล้ว ขอให้เขียนป้ายชื่อติดไว้ที่เครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นด้วย เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการในภายหลังโดยเฉพาะกรณีที่เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปลอม ชำรุด

กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปลอม เช่น รูปลักษณะ สี ขนาด หรือน้ำหนัก แตกต่างไปจากเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับการจ่ายจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี หรือไม่ปรากฏเครื่องหมายผู้สร้าง ให้แจ้งผู้ส่งคืนทราบเบื้องต้น แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

เมื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเงินชดใช้ราคาแทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์แล้ว จะออกหลักฐานใบรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ส่งคืนเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน และจะบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูลทะเบียนฐานันดรด้วย

ในส่วนของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับคืนนั้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะดำเนินการจัดซ่อมให้มีสภาพใหม่เพื่อใช้หมุนเวียนสำหรับการพระราชทานในปีต่อไป ดังนั้น การส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่กฎหมายบัญญัติ นอกจากจะเป็นการปฏิบัติตามกฎหมายและโบราณประเพณีแล้ว ยังนับเป็นการสนองพระมหากรุณาที่ทรงมีต่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อีกทั้งยังเป็นการช่วยลดภาระในด้านงบประมาณสำหรับการจัดสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ขึ้นใหม่อีกด้วย

กรณีเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่จะส่งคืนชำรุด มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

* กรณีชำรุดเล็กน้อย เช่น สีลงยาแตก สลักยึดหลุดแต่ส่วนประกอบทุกชิ้นส่วนอยู่ครบ สามารถส่งคืนได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซ่อม

* กรณีชำรุดในสาระสำคัญ เช่น ถูกไฟไหม้จนเสียรูปลักษณะ จะไม่สามารถส่งคืนได้

* กรณีส่วนประกอบบางส่วนสูญหาย ให้ติดต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการส่งให้หน่วยงานผู้สร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (สำนักกษาปณ์ หรือองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก) ซ่อมเพิ่มเติมส่วนประกอบให้มีสภาพสมบูรณ์ก่อนส่งคืน ทั้งนี้ ผู้ที่ต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมทั้งหมดก่อน

กรณีขอสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทดแทนที่สูญหาย

เนื่องจากพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช๒๔๘๔ พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พุทธศักราช๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๔ บัญญัติให้ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงขึ้นไปต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรอง ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ต้องใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และกรณีผู้ได้รับพระราชทานวายชนม์ ทายาทหรือผู้รับมรดกต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ภายในสามสิบวัน ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ต้องใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ยกเว้นเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ซึ่งกฎหมายไม่ได้บัญญัติให้ต้องส่งคืนชั้นสูงสุด

ปรากฏว่า มีผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือทายาทของผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แจ้งความประสงค์ ขอให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจัดสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทดแทนที่สูญหายเพื่อใช้ประดับหรือส่งคืนตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยผู้ได้รับพระราชทานหรือทายาทจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นไปตามเจตนารมณ์และบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติให้กรณีส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไม่ได้ต้องใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จึงเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการขอสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทดแทนที่สูญหาย ดังนี้

๑. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทานในแต่ละตระกูล
  - ๑.๑ กรณีผู้ได้รับพระราชทานยังมีชีวิตอยู่ ขอสร้างทดแทนได้ เพื่อใช้ประดับในโอกาสอันควร
  - ๑.๒ กรณีผู้ได้รับพระราชทานวายชนม์แล้ว ไม่สามารถขอสร้างทดแทน
๒. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรองที่ได้รับพระราชทานในแต่ละตระกูล
  - ๒.๑ กรณีเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นที่มีทั้งดวงตราและดารา
    - (๑) หากสูญหายเฉพาะดวงตราหรือดารา ขอสร้างทดแทนได้เฉพาะส่วนที่สูญหาย

เท่านั้น

- (๒) หากสูญหายทั้งดวงตราและดารา ไม่สามารถขอสร้างทดแทน
  - ๒.๒ กรณีเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นที่มีเฉพาะดวงตราหรือชั้นเหรียญ หากดวงตราหรือเหรียญสูญหาย ไม่สามารถขอสร้างทดแทน

**ราคาخذใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์
กรณีที่ไม่สามารถส่งคืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2558 – 2560
(ตั้งแต่ 1 ต.ค.57 – 30 ก.ย.60)**

ข้างเผือก			มงกุฎไทย		
ชั้น	บุรุษ	สตรี	ชั้น	บุรุษ	สตรี
ม.ป.ช.	41,560	32,382	ม.ว.ม.	55,516	43,316
ป.ช.	28,658	22,618	ป.ม.	27,240	20,834
ท.ช.	15,600	12,316	ท.ม.	16,664	11,612
ต.ช.	6,696	5,934	ต.ม.	6,406	5,096
จ.ช.	3,496	3,708	จ.ม.	3,496	3,708
บ.ช.	3,332	3,522	บ.ม.	3,332	3,522
ร.ท.ช.	2,414	2,786	ร.ท.ม.	1,994	2,420
ร.ง.ช.	2,324	2,668	ร.ง.ม.	1,976	2,364
			ร.จ.พ.	2,284	2,664

บัญชีรายชื่อผู้ส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (กรณีส่งคืนชั้นรอง)

กระทรวง.....

กรม/หน่วยงาน.....

แบบ รฐน 3

ลำดับ	คำนำหน้าชื่อ ชื่อตัว ชื่อสกุล เลขประจำตัวประชาชน (หากมีการเปลี่ยนแปลง คำนำหน้าชื่อ ชื่อตัว ชื่อสกุล โปรดแจ้งข้อมูลเดิมในวงเล็บต่อท้ายชื่อ)	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ลงเลขจำนวนในชั้นที่คืน , ส่วนชั้นที่ไม่มีการคืนให้ทำเครื่องหมาย (-))																		รวม	หมายเหตุ (ระบุกรณีที่ ส่งคืน,กรณีการโอน สังกัด ฯลฯ)			
		ม.ป.ช.		ม.ว.ม.		ป.ช.		ป.ม.		ท.ช.		ท.ม.		ต.ช.		ต.ม.		จ.ช.				จ.ม.		
		บ	ส	บ	ส	บ	ส	บ	ส	บ	ส	บ	ส	บ	ส	บ	ส	บ	ส			บ	ส	
	รวม																							

(ลงชื่อ) ..... ผู้รับรอง

(.....)

ตำแหน่ง .....

บัญชีรายชื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่วายชนม์

กระทรวง.....

กรม/หน่วยงาน.....

แบบ รฐน 5

ลำดับที่	คำนำหน้าชื่อ ชื่อตัว ชื่อสกุล เลขประจำตัวประชาชน (หากมีการเปลี่ยนแปลงคำนำหน้าชื่อ ชื่อตัว ชื่อสกุล โปรตแจ้ง ข้อมูลเดิมในวงเล็บต่อท้ายชื่อ)	วายชนม์		เครื่องราชอิสริยาภรณ์		หมายเหตุ
		วัน เดือน ปี	สาเหตุที่วายชนม์	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ระบุชื่อย่อชั้นตราที่ ส่งคืนแต่ละรายการ)	เงินชดใช้แทนราคาฯ (บาท / ระบุชื่อย่อชั้นตรา ที่ส่งเงินคืนในวงเล็บ)	

ลงชื่อ..... ผู้รับรอง

(.....)

ตำแหน่ง .....

แบบบัญชีรายชื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่วายชนม์
กระทรวงสาธารณสุข
กรม/หน่วยงาน โรงพยาบาลแม่สอด

แบบ รฐน ๕

ลำดับ	รายชื่อ (๑)	วายชนม์		เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ส่งคืน		หมายเหตุ
		วัน เดือน ปี (๒)	สาเหตุที่วายชนม์ (๒)	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ระบุ ชื่อย่อชั้นตราที่ส่งคืนแต่ละ รายการ) (๓)	เงินชดใช้แทนราคา (บาท/ระบุชื่อย่อชั้นตรา ที่ส่งเงินคืนในวงเล็บ) (๔)	
๑.	* นายสุรินทร์ เทียนทอง	** ๑ ก.ค. ๔๕	** อุบัติเหตุรถชน	*** ท.ม. (๕ ๖.ค. ๓๗)	**** ๗,๘๓๐ บาท (ท.ช. ๕ ๖.ค. ๔๑)	เคยส่งคืน ต.ช. (๕ ๖.ค. ๓๔) และ ต.ม. (๕ ๖.ค. ๓๒) แล้ว ตามหนังสือ.....ที่..... ลว.....

***** ลงชื่อ.....(๕).....ผู้รับรอง
(.....)

คำอธิบาย

- * ให้ระบุชื่อ - สกุล ผู้วายชนม์ ถ้ามีการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล คำนำหน้านาม ให้วงเล็บไว้เพื่อยืนยันว่าเป็นบุคคลเดียวกัน
- ** ระบุวัน เดือน ปี และสาเหตุที่วายชนม์
- *** ระบุชั้นตราที่ทวายหน้าส่งคืน พร้อมระบุปีที่เคยได้รับพระราชทาน
- **** กรณีที่ไม่สามารถส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ให้ใช้เงินแทนราคา โดยระบุจำนวนเงินและชั้นตราที่ชดใช้ พร้อมระบุปีที่ได้รับพระราชทาน
- ***** ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ผู้อำนวยการกอง/สำนัก/สถาบันในส่วนกลางลงนามรับรอง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานพระราชบัญญัติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เหรียญจักรมาลา และเหรียญจักรพรรดิมาลา (ฉบับที่ ๒)
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พุทธศักราช ๒๕๕๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐
และวันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔)
อาทิตยทิพอาภา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงาน ปรีดี พนมยงค์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ตราไว้ ณ วันที่ ๒๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๕
เป็นปีที่ ๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเหรียญ
จักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๕๕๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลา และ
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เหรียญจักรพรรดิมาลา (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๕”

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น
ไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลา
และเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
“มาตรา ๕ เหรียญจักรมาลา มีลักษณะเป็นเหรียญเงินกลม ด้านหน้ามีรูปจักร
กลางวงจักรเป็นรูปจุลมงกุฎ พานรองสองชั้น มีเครื่องสูงสองข้าง ด้านหลังมีรูปจักร กลางวงจักร
เป็นรูปช้าง กับจารึกอักษรว่า “ส.พ.ป.ม.จ.๕” มีห่วงห้อยกับแพรแถบกว้าง ๓ เซ็นติเมตร สีแดง
ขอบเขี้ยวมีริ้วสีเหลือง ริ้วสีน้ำเงิน ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย”

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

เหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๕๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

เป็นปีที่ ๖๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ข้าราชการฝ่ายพลเรือน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๐๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

““ข้าราชการฝ่ายพลเรือน” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ตุลาการศาลปกครองและข้าราชการฝ่ายศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการรัฐสภาสามัญตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ข้าราชการของสำนักงานที่เป็นหน่วยงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ข้าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล เว้นแต่ข้าราชการวิสามัญหรือพนักงานเทศบาลวิสามัญ และให้หมายความรวมถึงข้าราชการอื่นซึ่งปฏิบัติราชการในลักษณะเดียวกับข้าราชการฝ่ายพลเรือนและมีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นข้าราชการฝ่ายพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันมีการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ และองค์กรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และตามกฎหมายเฉพาะเพิ่มขึ้น แต่ข้าราชการซึ่งปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญนั้น ไม่มีสิทธิได้รับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลาไม่มีบทบัญญัติครอบคลุมถึง สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวเสียใหม่ เพื่อให้ข้าราชการดังกล่าวมีสิทธิได้รับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา เช่นเดียวกับข้าราชการฝ่ายพลเรือน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

กลุ่มบริหารงานบุคคล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓

หมู่ ๑ ต.เขาพระ อ.เดิมบางนางบวช จ.สุพรรณบุรี รหัสไปรษณีย์ ๗๒๑๒๐

๐๙๔-๕๕๖-๗๘๖๐ ๐๓๕-๔๔๐๘๖๑ ต่อ ๓๒

www.facebook.com/fanfagespb3